

Social- og Indenrigsministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K

caw@sim.dk
riwa@sim.dk
cc: p-boern@sim.dk

København, den 11. oktober 2016

**RED BARNETS HØRINGSSVAR TIL UDKAST TIL BEKENDTGØRELSE OM
VOKSENANSVAR FOR ANBRAGTE BØRN ELLER UNGE
Sagsnr. 2016-4863**

Red Barnet takker for muligheden for at udtale os om udkastet.

Vi forstår det således, at der i denne høringsrunde alene er tale om en uddybning af en afgrænset del af lovsættet om voksenansvar i relation til magtanvendelse over for anbragte børn og unge.

Vi har blot fire korte kommentarer til udkastet.

1.

§ 2 stk. 1 anfører, at barnet eller den unge skal afgive et generelt samtykke til anvendelse af en rusmiddeltest i en konkret situation.

Det kan umiddelbart virke selvmodsigende, at der er tale om et generelt samtykke – når der samtidig står, at det kun må anvendes i konkrete situationer. Vi går ud fra, at det forklares eksplicit i vejledningen, hvordan det håndteres i praksis, så man sikrer, at børn og unge forstår, hvornår og hvad der skal til, for at der er tale om en sådan konkret situation, at samtykket kan bringes i anvendelse.

Der er her tale om børn og unge i alderen fra 12-17 år. Vi ser positivt på, at også de yngste 12-14 årige selv skal give samtykke, idet de jo også selv har klageadgang, og der således er sammenhæng i praksis i forhold til inddragelse af børnene. Dog anbefaler vi, at det overvejes, om der netop for de 12-14 årige også skal foreligge samtykke fra forældremyndighedsindehaver. Begrundelsen er her at sikre, at de 12-14 årige ikke står alene med en større beslutning og forventes at kunne vurdere konsekvensen af deres samtykke. Desuden bør inddragelse af børn og unge uanset alder altid ske under hensyn til alder og modenhed.

2.

I § 2 stk. 3 anføres, at samtykket afgives for en ubegrænset tidsperiode. Vi går ud fra, at der heri ligger implicit, at samtykket dog kun er gældende så længe, barnet er anbragt på det konkrete sted? Vi anbefaler, at det gøres tydeligt, at det forholder sig sådan. I modsat fald kan det læses således, at et samtykke gælder 'barndommen ud', uanset hvor barnet eller den unge befinder sig. Det er næppe tilfældet?

3.

I § 11 stk. 3 anføres, at børn og unge med psykiske lidelser, som anbringes i isolation skal tilses af en praktiserende læge. Red Barnet ser positivt på ændringen, som er begrundet i de faktiske praktiske forhold mange steder i landet. Dog anbefaler vi, at bekendtgørelsen stadig holder den mulighed åben, at der skal tilkaldes en speciallæge, hvor det er muligt.

Vi anbefaler således, at teksten ændres til '...tilkaldes en speciallæge fra psykiatrien eller, hvor det ikke er muligt, en almen praktiserende læge.'

I nogle områder i landet må det formodes faktisk at være muligt at tilkalde en speciallæge, og det må være at foretrække netop på grund af det lægefaglige speciale inden for psykiatrien og dermed hensynet til at sikre barnet eller den unge det bedst mulige tilsyn.

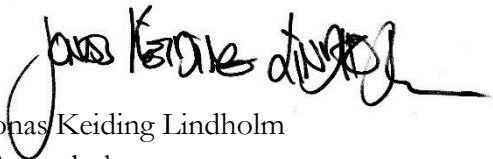
4.

I § 22 stk. 3 anføres, at kopi af indberetningsskemaet også skal sendes til forældremyndighedsindehaveren. Ingen tvivl om, at det er vigtigt og rigtigt, at det er nævnt her.

Red Barnet kunne ønske, at det også nævnes eksplicit – gerne i bekendtgørelsen eller i det mindste i vejledningen – at forældremyndighedsindehaveren skal orienteres om magtanvendelse umiddelbart efter, at det er sket. Hensynet er her til barnet eller den unge, som i praksis ofte kontakter forældrene straks, de får mulighed for det. I den situation må det formodes at gavne såvel dialogen som samarbejdet, at forældrene har hørt fra en medarbejder eller leder på anbringelsesstedet, hvad de oplever, der er sket til brug for dialogen med barnet eller den unge.

Faglig kontaktperson for dette høringssvar er Gitte Jakobsen, Seniorrådgiver | Børns beskyttelse.
Tlf. 2155 2292, mail: gij@redbarnet.dk

Med venlig hilsen

Jonas Keiding Lindholm
Generalsekretær

*Social – og Indenrigsministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K*

Att: caw@sim.dk, riwa@sim.dk, p-boern@sim.dk

11. oktober 2016

Høring over bekendtgørelse om voksenansvar for anbragte børn eller unge

Social- og Indenrigsministeriet har den 12. september 2016 sendt et udkast til bekendtgørelse om voksenansvar for anbragte børn og unge i høring. Nedenstående er Selveje Danmarks bemærkninger til udkastet.

Generelle bemærkninger

Selveje Danmark finder det positivt og nødvendigt, at der med såvel lovgivning som bekendtgørelse er kommet et så stærkt fokus på anbragte børns og unges retssikkerhed, ligesom vi er tilfredse med, at lovgivningen fremover skal indeholde en præcisering og en afgrænsning af, hvad en magtanvendelse er, under hvilke omstændigheder, den kan udmøntes og af hvem.

Til gengæld er Selveje Danmark bekymret over den alt for korte tid, der er fra, at bekendtgørelsen fastsættes til, at loven om voksenansvar for børn og unge træder i kraft. Der er ikke taget tilstrækkelig hensyn til, at implementering af markante ændringer i de borgernære regler og rammer for, hvad de professionelle må og ikke må, kræver tid, drøftelse og præcisering. Som et eksempel på den alt for snævre tidsramme kan nævnes, at Socialtilsynene tidligst vil være parat til at vejlede medarbejdere på anbringelsesstederne fra december 2016.

Medarbejdere på anbringelsessteder har det som en grundbetingelse i deres arbejde, at konflikter kan opstå i forhold til de anbragte børn og unge. Medarbejderne har derfor brug for tid til at drøfte ikke bare tilladte og ikke tilladte magtanvendelser, men også hvordan de på den mest nænsomme og samtidigt insisterende måde kan medvirke til, at opgaven med at tage vare på andre menneskers børn bliver så omsorgsfuld og udviklende som muligt. Det får de ikke mulighed for med de eksisterende tidsfrister, og det er problematisk både for medarbejderne og for de anbragte børn og unge.

Specifikke bemærkninger

Vedr. § 22 stk 1 om magtanvendelse eller andre indgreb i selvbestemmelsesretten

Selveje Danmark finder det problematisk, at det indberetningsskema, der henvises til i § 22, og som skulle fremgå af bilag 1, ikke er sendt i høring.

Selvom Selveje Danmark ikke har set det konkrete indberetningsskema og derfor ikke kender dets omfang eller indhold, finder Selveje Danmark det problematisk, at lederen af et anbringelsessted skal nå at lave en registrering af en magtanvendelse eller et andet indgreb i selvbestemmelsesretten inden for 24 timer, som det fremgår af bekendtgørelsesudkastet. I henhold til *Lov om voksenansvar over for anbragte børn og unge* (jævnfør blandt andet §21) og som en del af de anbragtes retssikkerhedskrav, skal børnene høres og inddrages, deres version skal tillægges værdi, ligesom deres forældre skal orienteres ordentligt. Den proces tager tid og kan ikke gennemføres på 24 timer. Desuden fungerer den nuværende praksis, hvor lederen orienterer handlekommuner pr. mail eller telefon indenfor 24 timer.

Vedr. §22 stk 3

Det er uklart, hvad der menes med formuleringen 'uden ugrundet ophold'. Formuleringen bør derfor præciseres.

Afsluttende bemærkninger

Selveje Danmark har ikke yderligere bemærkninger til fremsendte bekendtgørelse om voksenansvar for anbragte børn og unge.

Med venlig hilsen

Kåre Skarsholm
Politisk konsulent
Selveje Danmark

Social- og Indenrigsministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K
Att: Charlotte Avnsted-Vilman

Høringssvar over udkast til bekendtgørelse om voksenansvar for anbragte børn og unge.

AAU's bemærkninger er udarbejdet af adjunkt, ph.d. Hanne Hartoft, Juridisk Institut, den socialretlige forskningsgruppe. Hvis der er spørgsmål til høringssvaret, som ønskes uddybet er I meget velkomne til at kontakte Hanne Hartoft (hartoft@law.aau.dk)

AAU har følgende bemærkninger til udkastet til bekendtgørelse:

Der savnes i bekendtgørelsen regler, der nærmere forholder sig til hvorledes eventuelle afgørelser fra børn og ungeudvalget om kontrol med anden kommunikation skal gennemføres i praksis. Det er nøje specificeret hvorledes man forholder sig til breve. Det er aktuelt at forholde sig til e-mail, sms osv.

Ad § 22 stk. 1

Det vil være en sproglig mere ligefrem formulering at skrive:

”Enhver magtanvendelse eller indgreb i selvbestemmelsesretten skal registreres på det af social- og indenrigsministeriet udarbejdede registreringsskema. Fysisk guidning i medfør af § 6 i voksenansvarsloven betragtes ikke som magtanvendelse eller indgreb i selvbestemmelsesretten.” Materielt er der ingen forskel på denne formulering og forslagets, men ovenstående fremhæver, at der altid skal ske registrering.

Ad § 22 stk. 2

At give barnet eller den unge lejlighed til at ledsage redegørelsen med egne bemærkninger udtrykker ikke klart, at der bør foretages en reel inddragelse af barnet, som er en involvering, der er mere omfattende end den blotte høring. Der er tale om en proces, som både har et høringsspektiv og et pædagogisk sigte, ved at barnet eller den unge får lejlighed til at gengive det skete set fra barnets perspektiv og reflektere over episoden. Det er et væsentligt princip i al sagsbehandling hvor børn og unge er involveret, at de forstår, hvad der er på spil, og dette bør sikres. Dette indebærer, at det bør fremgå af reglerne i bekendtgørelsen, at barnet eller den unge skal *støttes* i at afgive en udtale om episoden. Det bør endvidere fremgå, at

barnet og den unge skal vejledes om, at indberetningen indeholder anbringelsesstedets vurdering af om magtanvendelsen var tilladt eller ikke-tilladt, og at myndigheden, der modtager registreringen, forholder sig til denne vurdering.

Der kan være situationer, hvor barnet ikke inden for 24 timer er i stand til at forholde sig til det skete, eller det kan være pædagogisk uforsvarligt at konfrontere barnet eller den unge med forløbet så hurtigt efter at det er sket. Det bør tydeligt fremgå af reglerne i bekendtgørelsen, at dette ikke afskærer barnet eller den unge fra at komme med sine kommentarer snarest muligt.

Der har været en vis tradition for at børnenes og de unges udtalelser fremkom på mere eller mindre tilfældige lapper og med mere eller mindre ubehjælpelig håndskrift. Dette indebærer – måske utilsigtet – at disse udsagn ikke fremstår med den gennemslagskraft, som den ordinære indberetning har. Dette er uheldigt. Det vil styrke retssikkerheden set fra barnets perspektiv, at der udarbejdes et skema, som guider den unge igennem beskrivelsen af episoden, ved at lægge op til at barnet eller den unge forklarer om optakten til episoden, selve begivenheden, og opfattelsen af hvad der skete.

Det bør til brug for barnets og den unges overvejelser med hensyn til klage klart fremgå af reglerne, at barnet og den unge skal have oplyst om anbringelsesstedet vurderer magtanvendelsen som tilladt eller ikke- tilladt, ligesom det bør fremgå, at barnet i den konkrete situation orienteres om, at der er mulighed for at klage til kommunalbestyrelsen, eller hvis det er relevant til Ankestyrelsen i forbindelse med den konkrete situation. Endvidere bør det være et krav, at barnet eller den unge og forældremyndighedsindehaveren får kendskab til, hvorledes Socialtilsynet og handlekommunen vurderer den konkrete magtanvendelse i forhold til om den er tilladt eller ikke-tilladt.

p.v.a.
Aalborg Universitet

Hanne Hartoft

Børnerådet

Social- og Indenrigsministeriet
Departementet
Holmens Kanal 22
1060 København

11.10.2016
J.nr.3.7.27/amc

Høringsvar på bekendtgørelse om voksenansvar for anbragte børn og unge.

Børnerådet er blevet opmærksom på, at et afgørende element fra Magtanvendelsesudvalgets arbejde med reglerne om magtanvendelse er udeladt i lovgivningen. Det drejer sig om muligheden for at føre et barn til et andet opholdsrum, såfremt barnet generer fællesskabet på en ikke ubetydelig måde, som ellers ville medføre, at de øvrige børn på institutionen ville blive anmodet om eller være nødsagede til at gå til andet opholdsrum.

På et af udvalgets møder, hvor anbragte unge var repræsenteret, blev emnet drøftet. Her var det de unges opfattelse, at hensyn til fællesskabet kunne begrunde, at den unge, som generede fællesskabet skulle kunne føres til et andet opholdsrum. Begrundelsen var, at fremfor at flertallet af børn på stedet skulle forstyrres i enten en spisesituation, i at lave lektier eller lignende og blive bedt om at gå til et andet rum, skulle personalet lave det mindst mulige indgreb i fællesskabet ved at føre den unge til et andet rum. Det er naturligvis en forudsætning, at alle andre muligheder over for den unge er udtømt.

Situationen, hvor de øvrige børn/unge bedes om at forlade rummet, medfører udover forstyrrelse eller ødelæggelse af det, de øvrige unge var i gang med, også risiko for vrede fra de øvrige børn mod den ung, der generer. Derved bliver der risiko for yderligere behov for magtanvendelse. Personalet bør gives mulighed for at foretage den mindst indgribende foranstaltning, som samtidig er til gavn for fællesskabet. En handling, der for alle de anbragte børn og unge potentielt kan give læring om adfærd i fællesskaber og som sender signal om, at fællesskabets interesser også skal fremmes, herunder relationerne mellem de anbragte børn og unge.

Fra 1. januar 2017 vil personalet kunne fysisk guide en ung/et barn, men så snart barnet/den unge gør modstand, så skal personalet ophøre med guidningen. Herefter vil en magtanvendelse kun kunne finde sted, hvis barnet udviser adfærd, som er til fare for barnet eller andre, eller hvis han/hun er på vej til at ødelægge genstande i et ikke ubetydeligt omfang. Det vil altså sige, at genstande af en vis værdi vil kunne berettige en magtanvendelse, men hensynet til fællesskabet vil ikke. Man kan stille spørgsmålstegn ved, om dette er

proportionelt, samt hvilket indtryk det efterlader de anbragte unge med. Derfor bør det tydeliggøres, hvilke handlemuligheder personalet har i en sådan situation.

Overordnet

Børnerådet er bekymret for, om den tiltænkte forenkling af reglerne opnås, når der findes regler i to dele, nemlig en lov og en bekendtgørelse. En vejledning, som er tilgængelig inden reglerne træder i kraft, vil dog kunne øge sandsynligheden for, at personalet, der skal anvende reglerne, også forstår dem. Forståelse af reglerne er afgørende for både børnenes og personalets retssikkerhed.

Bekendtgørelsens enkelte bestemmelser

Børnerådet er tilfreds med at se, at det nu i § 7 præciseres, at personalenormeringen på særligt sikrede afdelinger skal matche de massive problemer, som de anbragte børn og unge på afdelingerne har.

I § 12 bør der sidst i stk. 1 tilføjes "institutionen", da bestemmelsen også gælder sikrede institutioner, ikke kun særligt sikrede afdelinger.

§ 20 indeholder krav om, at kommunalbestyrelsen skal sikre, at der foreligger saglig dokumentation for, at alarm- eller pejlesystemer for et konkret barn eller en ung med betydelig og varigt nedsat psykisk funktionsevne er nødvendige og sidste udvej. Børnerådet mener, dette vil øge barnets/den unges retssikkerhed.

I bestemmelsens stk. 4, er Børnerådet enig i, at udgangspunktet er, at der skal foreligge samtykke fra begge forældre. Men såfremt et manglende samtykke fra den ene forælder strider mod hensynet til barnets bedste jf. Børnekonventionens artikel 3, bør barnets interesser vægte højere end hensynet til, at begge forældre har givet samtykke. Dette bør tilføjes bestemmelsen.

Børnerådet er bekymret for børns og unges retssikkerhed, hvad angår bestemmelserne om registrering og indberetning i §§ 22 og 23. Rådet er klar over, at dette er en videreførelse af de hidtil gældende regler, men det er os magtpåliggende at gøre opmærksom på, hvor afgørende det er, at der i forbindelse med en magtanvendelsesindberetning gives tilstrækkelig tid til processen, herunder nedskrivning af hændelsen, barnets mulighed for at kommentere på hændelsen, ledelsens gennemgang af hændelsen og vurdering deraf, herunder medarbejderens uddybning af hændelsen om nødvendigt, orientering af forældrene mundtligt samt orientering af handlekommune.

Formuleringen i § 22, stk. 1 om, at anbringelsesstedets leder inden 24 timer skal registrere hændelsen i et indberetningsskema, og stk. 3 om at kopi af indberetningsskemaet skal sendes uden ugrundet ophold til handlekommunen, er ikke nødvendigvis til barnets bedste.

Børnerådet mener for det første, at barnet/den unge bør få mulighed for at reflektere over magtanvendelsen og bearbejde hændelsen, så han/hun får mulighed for at finde lysten til at kommentere eller få mulighed for at komme med yderligere kommentarer. En magtanvendelse er et alvorligt indgreb i den personlige frihed og bør behandles med omhu,

herunder en tidsmæssig. For det andet bør det indskrives i den kommende vejledning, hvornår en forsinkelse er velbegrundet, herunder særligt når forsinkelsen er begrundet i oplysning af hændelsen. En årsag til forsinkelsen kan for eksempel være, at magtanvendelsen sker lige inden barnet/den unge skal hjem på weekend. Her vil det være særdeles vanskeligt at overholde tidsfristen uden at gribe ind i barnets ret til samvær.

Børnerådet vil derfor foreslå, at der sker en opdeling, hvor ikke-tilladte magtanvendelser så vidt muligt skal sendes indenfor 24 timer, mens tilladte magtanvendelser kan gives en mere fleksibel tidsramme, men at handlekommune og forældremyndighedsindehaver skal orienteres indenfor 24 timer.

I § 23 bør tilføjes, at ledelsen har et ansvar for at politianmelde medarbejderen, såfremt der er begrundet mistanke om en ikke-tilladt magtanvendelse. Dermed kan der ikke opstå tvivl om, at ikke kun Socialtilsynet har et ansvar, men også ledelsen på stedet.

Med venlig hilsen

Per Larsen
Formand for Børnerådet

Annette Juul Lund
Sekretariatschef

Til Social- og Indenrigsministeriet
Att.: Charlotte Avnsted-Vilman
E-mail: caw@sim.dk og riwa@sim.dk
Cc: p-boern@sim.dk

Blekinge Boulevard 2
2630 Taastrup, Danmark
Tlf.: +45 3675 1777
Fax: +45 3675 1403
dh@handicap.dk
www.handicap.dk

Taastrup, den 28. september 2016
Sag 16-2016-00627 – Dok. 270275/mmh_dh

Danske Handicaporganisationers (DH) bemærkninger til bekendtgørelse om voksenansvar for anbragte børn og unge

DH takker for muligheden for at komme med bemærkninger til udkast til bekendtgørelse om voksenansvar over for anbragte børn og unge.

Indledningsvist vil DH understrege, at brugen af magtanvendelse over for børn og unge med handicap skal begrænses mest muligt. Magtanvendelse skal altid være sidste udvej. Magtanvendelse skal altid ske med respekt for barnets eller den unges fysiske og psykiske integritet

DH vil understrege vigtigheden af, at udviklingen i magtanvendelsen over for anbragte børn og unge følges tæt. DH er i den forbindelse tilfredse med, at Socialtilsynet systematisk skal modtage alle indberetningskemaer fra anbringelsesstedet hver måned.

Specifikke bemærkninger

Med bekendtgørelsens § 11 stk. 3 foreslås det, at tilsynet med børn og unge med en psykisk lidelse anbragt i isolation på sikrede eller særligt sikrede afdelinger, skal varetages af en praktiserende læge frem for som tidligere en speciallæge (psykiater). Dette skyldes primært praktiske udfordringer med geografiske afstande til speciallæger.

DH anerkender, at der kan være praktiske problemer med at tilsynet varetages af en speciallæge. DH mener dog, at i de tilfælde hvor det praktisk er muligt at tilsynet varetages af en psykiater, skal dette ske. En psykiater har netop den ekspertise der skal til, for at vurdere tilstanden hos et barn/ung med sindslidelse.

DH foreslår derfor, at det af bekendtgørelsens § 11 stk. 3 fremgår, at:

”Ved isolation af børn og unge med psykiske lidelser, skal der i umiddelbar forbindelse med beslutningen herom indkaldes en speciallæge i psykiatri. Er

dette ikke praktisk muligt tilkaldes en almen praktiserende læge. I de tilfælde hvor det er en praktiserende læge der har mulighed for at ankommer først, skal der efterfølgende hurtigst muligt være tilsyn af en psykiater. ”

Afslutningsvist vil DH understrege, at det er vigtigt at de rigtige kompetencer, kvalifikationer og ressourcer sikres i psykiatrien, herunder børne- og ungdomspsykiatrien, så børn, unge og voksne med sindslidelse kan få den rette behandling.

For uddybende bemærkninger kontakt chefkonsulent Maria Holsaae e-mail: mmh@handicap.dk eller tlf.: 24 45 15 57.

Med venlig hilsen

A handwritten signature in blue ink that reads "Thorkild Olesen". The signature is written in a cursive, somewhat stylized script.

Thorkild Olesen
formand

10-10-2016

Sag nr. 16/2091

Dokumentnr. 50830/16

Jannie Bruun Andersen

Tel. 40 22 30 86

E-mail: jba@regioner.dk

Høringssvar over udkast til bekendtgørelse om voksenansvar for anbragte børn og unge

Danske Regioner er blevet bedt om at komme med bidrag til bekendtgørelse om voksenansvar for anbragte børn og unge, med baggrund i lov nr. 619 af 8. juni 2016 om voksenansvar for anbragte børn og unge og lov nr. 647 af 8. juni 2016 om ændring af lov om social service, lov om socialtilsyn og lov om folkeskolen (konsekvensændringer som følge af lov om voksenansvar for anbragte børn og unge), som træder i kraft den 1. januar 2017.

I det følgende angives først generelle bemærkninger til bekendtgørelsen, herunder elementer, som helt mangler i bekendtgørelsen i forhold til Lov om voksenansvar eller i den nuværende bekendtgørelse om magtanvendelse overfor anbragte børn og unge. Herefter gennemgås de konkrete delelementer og paragraffer i bekendtgørelsen.

Generelle bemærkninger

Baggrunden for bekendtgørelse om voksenansvar for anbragte børn og unge er som bekendt Lov om voksenansvar for anbragte børn og unge. En del af intentionerne bag Lov om voksenansvar, er at skabe tydelige og klare rammer for magtanvendelse overfor anbragte børn og unge. Formålet med at skabe tydelighed og klarhed over reglerne om magtanvendelse er at øge retssikkerheden for de anbragte børn og unge.

Generelt finder vi ikke, at bekendtgørelsen lever op til denne intention om at skabe tydelighed og klarhed.

Vores vurdering er, at bekendtgørelsen er for upræcis, og ikke giver læseren det fornødne overblik over hvilke kriterier, der skal være opfyldte for at en magtanvendelse er tilladt.

Dampfærgevej 22
Postboks 2593
2100 København Ø

T 35 29 81 00
F 35 29 83 00
E regioner@regioner.dk

Der er tale om kort bekendtgørelse, hvor de enkelte bestemmelser ikke uddybes og beskrives. Bekendtgørelsen benytter sig endvidere i (for) høj grad af henvisninger til Lov om social service og Lov om voksenansvar, uden at ledsage og uddybe henvisningen med tekst, således at man ikke også er nødt til at orientere sig selve loven. Regelsættet bliver således vanskeligt at skabe sig et overblik over. Derudover vil det forventeligt kunne medføre problemer i forhold til implementeringen af regelsættet, idet man ikke kan – endsige bør - forvente, at de pædagogiske medarbejdere, som bliver brugere af bekendtgørelsen, kan gennemskue eller huske både lov om social service, lov om voksenansvar, bekendtgørelse om voksenansvar over for anbragte børn og unge samt selve vejledningen til bekendtgørelse om voksenansvar.

Bekendtgørelsen burde kunne læses og forstås selvstændig uden at det er nødvendigt sideløbende at læse krydshenvisninger til andre love.

Mangler i bekendtgørelsen i henhold til lov om voksenansvar

Formål og principper

Bekendtgørelsen om voksenansvar indeholder ikke en beskrivelse af formålet med reglerne om magtanvendelse og ej heller en beskrivelse af de generelle retssikkerhedsprincipper, som magtanvendelsesreglerne baserer sig på, og som altid skal have for øje når der anvendes magt.

For at få kendskab til formål og principper, er det således nødvendigt, at man også sidder med lov om voksenansvar foran sig, hvilket ikke synes hensigtsmæssigt eller i overensstemmelse med intentionerne om tydelighed og klarhed.

Det anbefales derfor, at bekendtgørelsen indledes med en formålsbestemmelse samt en opstilling af de generelle retssikkerhedsprincipper for at anvende magt.

Udlevering af bekendtgørelsen til medarbejdere

I henhold til § 53 i den nugældende bekendtgørelse nr. 186 om magtanvendelse over for børn og unge anbragt uden for hjemmet er det et krav, at samtlige medarbejdere på anbringelsessteder skal have udleveret bekendtgørelsen samt kvittere for modtagelsen heraf. En sådan pligt foreligger ikke i udkastet.

Det anbefales, at der indføres en lignende pligt i bekendtgørelse til lov om voksenansvar, hvilket begrundes i, at det er nødvendigt, at de medarbejdere, der arbejder med anbragte barnet og den unge øges, rent faktisk kender reglerne for magtanvendelse. Der henvises atter til lovens intention om at styrke retssikkerheden for de anbragte børn og unge.

Uledsagede flygtninge

Der er intet nævnt i bekendtgørelsen om uledsagede flygtninge, hvilket vækker undren, da de udgør en væsentlig del af de anbragte unge.

Mulighed for fastsættelse af husorden (§4 i lov om voksenansvar)

I lov om voksenansvar for anbragte børn er der som noget nyt i § 4, åbnet mulighed for fastsættelse af husorden på anbringelsesstedet. Dette er ikke omtalt i forslag til bekendtgørelsen. Der bør i bekendtgørelsen fastsættes rammer for indholdet af husordenen, samt rammer for hvilke konsekvenser et brud på husordenen kan medføre.

Fysisk guidning (§6 i lov om voksenansvar)

Adgangen til at anvende fysisk guidning som en del af omsorgen for anbragte børn og unge er nu direkte indskrevet i lov om voksenansvar § 6. Fysisk guidning har hidtil været en del af anbringelsesstedernes praksis, men det er nyt, at det skrives ind i lov.

Fysisk guidning er ikke magtanvendelse, og skal ikke registreres eller indberettes. I bemærkningerne til lovens § 9 står der, at *Der er kun tale om fysisk guidning, så længe barnet eller den unge ikke gør fysisk modstand [...]*" For medarbejderne på anbringelsesstederne kan det dog være vanskeligt i praksis at vurdere, hvornår de bevæger sig fra fysisk guidning til en egentlig magtanvendelse (fysisk magtanvendelse efter lovens § 9). Der kan være tale om en hårfin balance, hvor medarbejderne kan opleve at bevæge sig i en gråzone, herunder i forhold til, om der skal ske registrering og indberetning eller ej.

Eftersom en del af intentionerne bag lov om voksenansvar netop er at skabe tydelige og klare rammer for magtanvendelsen, vil det derfor være i god overensstemmelse med disse intentioner, såfremt bekendtgørelsen beskriver rækkevidden for fysisk guidning.

Fysisk magtanvendelse - manglende hjemmel til at føre barnet væk fra fællesskabet (§9 i lov om voksenansvar)

Side 4

Ved gennemgangen af bekendtgørelsen og ved sammenhold med Lov om voksenansvar for anbragte børn og unge har regionerne konstateret, at en væsentlig hjemmel er fjernet. Det drejer sig om hjemmen til at anvende fysisk magt, hvis barnet eller den unge udviser en sådan adfærd, at fortsat ophold i fællesskabet er uforsvarligt.

Det findes bekymrende, at der hverken i udkastet til bekendtgørelsen eller i Lov om voksenansvar § 9 er medtaget denne hjemmel. Det er ikke blot en redaktionel eller sproglig ændring, at beføjelsen til at anvende fysisk magt, hvis fortsat ophold i fællesskabet er uforsvarligt, ikke er videreført i § 9. Det er derimod en indholdsmæssig ændring, som indskrænker anvendelsesområdet for at foretage indgreb som led i den daglige omsorg over for anbragte børn og unge.

Det kan være meget krænkende og grænseoverskridende for børn/unge, hvis de er tvunget til at opholde sig i et lokale hvor andre, som har det svært agerer voldsomt, og de børn/unge som opholder sig i lokalet ingen ende kan se på de voldsomme hændelser, der er i gang. Samtidig vil det, i mange tilfælde være mindre indgribende at gribe ind over for det enkelte barn, der har adfærden, fremfor at bede de øvrige børn og unge om at forlade fællesskabet. Regionerne vurderer, at det vil have stor betydning, hvis hjemmen bortfalder pr. 1. januar 2017. En stor del af de magtanvendelser, som sker på tilbuddene omhandler netop uforsvarlig adfærd i fællesskabet. Det vurderes, at det i nogle situationer bliver vanskeligt at fastholde et tilstrækkeligt omsorgsfuldt, trygt og sikkert behandlings- og arbejdsmiljø på flere døgninstitutioner og opholdssteder.

Det anbefales på den baggrund at hjemmen til at anvende fysisk magt, hvis barnet eller den unge udviser en sådan adfærd, at fortsat ophold i fællesskabet er uforsvarligt indføres i Lov om voksenansvar og tages med i bekendtgørelsen.

Kapitel 1 - Rammer for ophold på anbringelsessteder

§2 Anvendelse af rusmiddeltest

I § 5, stk. 4 i lov voksenansvar står der, at Social- og Indenrigsministeren kan fastsætte nærmere regler om anvendelse af rusmiddeltest efter stk. 1-3, herunder om fremgangsmåden og om krav til indholdet af samtykket.

Bekendtgørelsens § 2 om rusmiddeltest forholder sig primært til samtykkekravet, mens den stort set ikke forholder sig til fremgangsmåde eller regler for rusmiddeltesten, dog med undtagelse af i stk. 7. I stk. 7 står der "Aflægelse af rusmiddeltest skal altid ske efter almindelige sundhedsfaglige forskrifter".

Eftersom rusmiddeltest er en helt ny beføjelse over for anbragte børn og unge, anbefales det, at der i bekendtgørelsen indsættes en nærmere beskrivelse af reglerne og fremgangsmåden for rusmiddeltests, idet det bemærkes, at det ikke nødvendigvis er klart for enhver, hvad "almindelige sundhedsfaglige forskrifter" i forhold til rusmiddeltests nærmere indebærer.

Det findes positivt at det fremhæves rusmiddeltesten skal være frivillig. Det bør dog yderligere fremhæves i bekendtgørelsen, at det ikke har konsekvenser, hvis den unge ikke giver samtykke.

Kapitel 2 - Magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten

§3 tilbageholdelse i forbindelse med eller under en anbringelse

Af § 3, stk. 4 fremgår følgende: "Tilbageholdelse efter stk. 1 kan alene ske ved at anvende fysisk magt i form af, at barnet eller den unge fastholdes efter § 9 i lov om voksenansvar for anbragte børn og unge, for at forhindre den pågældende i at forlade stedet". Henvisningen til § 9 medvirker til forvirring af to grunde:

1. Kriterierne for at anvende magt efter § 9 i lov om voksenansvar er, at barnet eller den unge udviser en adfærd, der er til fare for vedkommende selv eller andre, og ved at henviser til denne bestemmelse i bekendtgørelsens § 3, stk. 4 om tilbageholdelse efterlades læseren med en tvivl om, hvorvidt "farekriteriet" skal være opfyldt før barnet eller den unge må tilbageholdes med fysisk magt. Dette vil i så fald indebære en betydelig indskrænkning i anvendelsesområdet for

reglerne om Tilbageholdelse i forbindelse med eller under anbringelse. En sådan indskrænkning vurderes ikke at være hensigten. I den forbindelse henvises der til lov om voksenansvar § 11, stk. 3, hvorefter kriterierne for tilbageholdelse er, at det må anses for at have afgørende betydning for at imødekomme barnets eller den unges særlige behov for støtte og det vurderes at have afgørende betydning for den socialpædagogiske behandling.

2. Ved at henvise til § 9 skabes der usikkerhed om, hvorvidt der skal foretages to registreringer og indberetninger, hvis et barn eller en ung fysisk fastholdes for at forhindre vedkommende i at forlade stedet. Der er således tvivl om, hvorvidt der både skal ske registrering og indberetning i forhold til tilbageholdelse efter Lov om voksenansvar § 11 og den fysiske magtanvendelse efter lovens § 9.

§ 6 anbringelsesgrundlag

Bestemmelsen vedrører børn- og ungeudvalget kompetence til at træffe afgørelse om, at anbringe et barn eller en ung, der er fyldt 12 år på en sikret døgninstitution, når der foreligger en afgørelse om anbringelse uden for hjemmet. Bestemmelsen indeholder imidlertid ikke oplysning om anbringelseskriterierne.

Det anbefales, at anbringelseskriterierne oplyses i lighed med § 30, stk. 1 i den nuværende bekendtgørelse nr. 186. om magtanvendelse over for børn og unge anbragt uden for hjemmet, således at man som læser ikke skal sidde med to regelsæt, for at kende betingelserne her for.

§11 Isolation på sikrede døgninstitutioner og særligt sikrede afdelinger

Reglerne omkring isolation er ikke særlig klare. Begreber som ”så skånsomt som muligt” og øvre grænse på 4 timer for den unges ophold i isolation er taget ud af bekendtgørelsen. Det vurderes problematisk, da det begrænser de unges retssikkerhed i forbindelse med ophold i isolationsrum.

Vedrørende Stk. 3 hilses forslaget om at ændre det hidtidige krav om tilsyn af en speciallæge, til krav om tilsyn af en almen praktiserende læge, velkomment.

§13 - screening

Vedrørende stk. 3 er det oplevelsen fra de sociale institutioner, at det i praksis kan være vanskeligt at få relevante sagsakter om den unge fra kommunerne. Det bør derfor præciseres, at kommunerne er forpligtede til at frem-

sende relevante oplysninger hurtigst muligt efter anbringelsen af den unge og senest efter 14 dage.

Side 7

§ 16 Undersøgelse af person og opholdsrum

Også her er det nødvendigt sideløbende at læse lov om voksenansvar, eller at kende loven i detaljer, for eksempelvis at få viden om, at personundersøgelse uden begrundet mistanke kan foretages i forbindelse med ankomst, udgang og besøg på sikrede afdelinger. Det anbefales også her, at bekendtgørelsen udstyres med mere tekst, jf. det anførte indledningsvist.

Kapitel 4 - Registrering og indberetning, tilsyn og klageadgang

§ 22 Registrering og indberetning

Efter gældende regler skal forældremyndighedsindehaveren orienteres, hvis der er foretaget en ikke-tilladt magtanvendelse.

§ 22, stk. 3 i udkast til bekendtgørelse om voksenansvar for anbragte børn og unge foreskriver, at anbringelsesstedets leder uden ugrundet ophold skal sende kopi af indberetningsskemaet til den kommune, der har ansvaret for barnets/den unges ophold, samt til forældremyndighedsindehaveren.

Der er således hermed indført et krav om, at forældremyndighedsindehaveren skal have en kopi af indberetningen, samt at det skal ske ved såvel tilladte som ikke tilladte magtanvendelser.

Regionerne undrer sig over denne ændring og vurderer samtidig, at den vil indebære en øget administrativ byrde.

§ 23

Bestemmelsen angår registrering og indberetning af ikke-tilladt magtanvendelse, herunder tilfælde, hvor der er begrundet mistanke om, at en medarbejder har foretaget en strafbar handling i forbindelse med en magtanvendelse.

Bestemmelsen mangler de nuværende formuleringer i § 44, stk. 5 og 6 i bekendtgørelse nr. 186 om magtanvendelse over for børn og unge anbragt uden for hjemmet, hvor det fremgår, at medarbejderne har pligt til straks at orientere ledelsen, hvis de selv har deltaget i, har oplevet eller har hørt om ikke-tilladte magtanvendelser. Sådanne formuleringer er vigtige bidrag til at øge de unges retssikkerhed og til generelt at skabe klarhed om den etik, som bosteder skal have i forhold til lovgivning om anvendelse af magt.

Det anbefales således, at der indsættes lignende formuleringer i bekendtgørelse om lov om voksensvar.

Side 8

Med venlig hilsen

Thomas I. Jensen

Social- og Indenrigsministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Sendt til: caw@sim.dk og riwa@sim.dk
med kopi til p-boern@sim.dk

11. oktober 2016

Vedrørende høring over udkast til bekendtgørelse om voksenansvar for anbragt børn og unge

Datatilsynet
Borgergade 28, 5.
1300 København K

Ved e-mail af 12. september 2016 har Social- og Indenrigsministeriet anmodet om Datatilsynets eventuelle bemærkninger til ovenstående udkast til bekendtgørelse.

CVR-nr. 11-88-37-29

Telefon 3319 3200
Fax 3319 3218

Datatilsynet har noteret sig at udkastet i vidt omfang er en videreførelse og præcisering af de allerede eksisterende regler i bekendtgørelse om magtanvendelse over for børn og unge anbragt uden for hjemmet og bekendtgørelse om alarm- eller pejlesystemer til børn og unge med nedsat psykisk funktions- evne anbragt i døgninstitution eller på et opholdssted.

E-mail
dt@datatilsynet.dk
www.datatilsynet.dk

J.nr. 2016-122-1175
Sagsbehandler
Mette Hansen
Direkte 3319 3212

Datatilsynet skal generelt understrege, at behandling af personoplysninger under alle omstændigheder skal ske under behørig iagttagelse af persondatalovens¹ og sikkerhedsbekendtgørelsens² regler.

Datatilsynet kan navnlig pege på følgende regler i persondataloven:

- Grundbetingelserne i persondatalovens § 5 om god databehandlings- skik, saglighed, proportionalitet, datakvalitet og sletning
- Behandlingsbetingelserne i persondatalovens § 6 om almindelige per- sonoplysninger, §§ 7 og 8 om følsomme personoplysninger samt § 11 om personnumre
- Reglerne om de registreredes personers rettigheder i kapitel 8-10, her- under
 - Den dataansvarliges oplysningspligt ved modtagelse/indsamling af oplysninger, jf. persondatalovens §§ 28 og 29
 - Den registreredes ret til indsigt og øvrige rettigheder
- Reglerne om datasikkerhed i §§ 41 og 42 – kravet om fornødne sikker- hedsforanstaltninger, skriftlig databehandleraftale og kontrol med data- behandleren

¹ Lov nr. 429 af 31. maj 2000 om behandling af personoplysninger med senere ændringer

² Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 528 af 15. juni 2000, som ændret ved bekendtgørelse nr. 201 af 22. marts 2001, om sikkerhedsforanstaltninger til beskyttelse af personoplysninger, som behandles for den offentlige forvaltning

Hvis der i bekendtgørelsen fastsættes regler om behandling af personoplysninger, skal der være hjemmel til dette i bemyndigelsesloven.

Eventuelle bestemmelser om behandling af personoplysninger i bekendtgørelsen må ikke fravige persondataloven. Fravigelse af persondataloven kan således kun ske ved lov, og det skal i den forbindelse fremgå af lovforslaget, at der tilsigtes en fravigelse af persondataloven.

Hvis der er særregler om behandling af personoplysninger i den lov, som bekendtgørelsen vedrører, skal disse regler også iagttages.

Dette hørings svar er standardmæssigt. Da Datatilsynet har mange sager under behandling, har tilsynet desværre ikke mulighed for at forholde sig konkret til bekendtgørelsens bestemmelser.

Datatilsynet må således forbeholde sig sin stillingtagen til eventuelle behandlinger af personoplysninger som følge af bekendtgørelsens bestemmelser i tilfælde af en eventuel klage eller lignende.

Med venlig hilsen

Mette Hansen

FADD

Foreningen af **DØGN- OG DAGTILBUD**
for udsatte børn og unge

Social- og Indenrigsministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Fremsendt på mail til:

caw@sim.dk og riwa@sim.dk samt i kopi til p-boern@sim.dk

11. oktober 2016

Vedr. Høring over Bekendtgørelse om voksenansvar over for anbragte børn eller unge

Social og Indenrigsministeriet har den 12. september 2016 bedt FADD og andre aktører om bemærkninger til bekendtgørelse om voksenansvar over for anbragte børn eller unge

FADDs høringssvar er bygget om op:

1. Generelle bemærkninger
2. Kommentarer til de enkelte elementer i bekendtgørelsen

1. Generelle bemærkninger

Først og fremmest er vi i FADD rigtig glade for det grundige forarbejde, som ministeriet har lagt til grund for ændringerne i lov og bekendtgørelse. Herunder også at inddrage aktuelt anbragte børn og unge i undersøgelsesfasen.

Vi vil i den sammenhæng også positivt fremhæve den sproglige ændring fra *magtanvendelser* til *voksenansvar* – og dermed på den signalmæssige konsekvens i ændringen, som fremmede for forståelsen af, hvilke temaer lovgivning og bekendtgørelse sætter fokus på.

Dernæst finder FADD det positivt og nødvendigt, at der med såvel lovgivning som bekendtgørelse er kommet et så stærkt fokus på anbragte børn og unges retssikkerhed, ligesom vi er tilfredse med at lovgivningen fremover skal indeholde en præcisering og en afgrænsning af, hvad en magtanvendelse er, under hvilke omstændigheder, den kan udmøntes og af hvem.

Til gengæld er det tidsmæssige perspektiv en udfordring for alle de mennesker, der skal leve med konsekvenserne af den nye bekendtgørelse, den nye lovgivning (som er vedtaget) og den kommende vejledning.

I sagens natur tænker vi i første omgang på de anbragte børn og unge, for hvem rettigheder i forbindelse med voksnes magtanvendelser er blandt de mest afgørende i barnets oplevelse af retssikkerhed.

Anbragte børns rettigheder skal nu hastes igennem en lovmaskine, hvor der ikke er taget hensyn til, at implementeringen af markante og nødvendige ændringer i de borgernære regler og rammer for, hvad de professionelle må og ikke må, kræver både afklaring, drøftelse og præcisering. Som et eksempel på det vi oplever som hastværk, kan det nævnes, at ledende medarbejde i de sociale tilsyn, der alt andet lige har en ganske vigtig rolle at spille i behandlingen,

implementeringen og erfaringsdannelsen af det nye lovstof først kan komme på kursus i håndteringen af ændringerne til december.

Først herefter kan vores folk på anbringelsesstederne blive vejledt af socialtilsynet i, hvad der er op og ned i betænkningen.

Det er indlysende, at de medarbejdere, der som en grundbetingelse i arbejdet med anbragte børn og unge har, at konflikter kan opstå, ligeledes har brug for tid til at drøfte ikke bare tilladte og ikke tilladte magtanvendelser, men også hvordan man på den mest nænsomme og samtidigt insisterende måde kan medvirke til, at opgaven med at tage vare på andre menneskers børn bliver så omsorgsfuld og udviklende som muligt.

Vi er fortsat af den opfattelse, at kompetencen til at vurdere en magtanvendelses berettigelse i lovgivningen bør være placeret hos de sociale tilsyn, der med sin omfattende faglige ekspertise må være den rette myndighed til at foretage en juridisk og pædagogisk vurdering af, hvorvidt anvendelsen af magt i praksis er i overensstemmelse med lovgivningen.

2. FADDs kommentarer til de enkelte elementer

Tydeliggørelse af reglerne for magtanvendelse over for anbragte børn og unge

- Reglerne om voksenansvar og adgangen til at foretage indgreb som led i den daglige omsorg
- Lovfæstelse af adgangen til at fastsætte husorden
- Videreførelse og præcisering af eksisterende regler om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten over for anbragte børn og unge
- Etablering af hjemmel til anvendelse af rusmiddeltest med samtykke

FADDs kommentar
Vi glæder os generelt over tydeliggørelsesinitiativerne, herunder <i>Lovfæstelse af adgangen til at fastsætte husorden</i> .
FADD bifalder, at et hidtil lovgivningsmæssigt ureguleret område nu reguleres. En måde at udvide grundlaget for anvendelse af rusmiddeltests kan være, at initiativet skal være beskrevet i handlingsplanen som forudsætning for anvendelse. Desuden kan det være gøres til en pligt for anbringelsesstedet at registrere, hvor ofte rusmiddeltest anvendes og over for hvem, således at tilbuddets praksis på området kan følges.

Udvidelse af adgangen til at anvende magt over for anbragte børn og unge

- Udvidelse af adgangen til at anvende magt, så ansatte på interne skoler på opholdssteder og døgninstitutioner, der udfører pædagogisk arbejde eller undervisning, får adgang til at anvende de samme handlemuligheder, som gælder for den øvrige del af institutionen.
- Etablering af en klar hjemmel til, at døgninstitutioner, opholdssteder og kommunale plejefamilier kan anvende fysisk guidning og afværgehjælp.
- Etablering af en hjemmel til at medarbejdere på opholdssteder og døgninstitutioner kan tilbageføre et anbragt barn eller en ung, der er stukket af fra anbringelsesstedet, når tilbageførelsen sker som led i omsorgspligten, og hvor barnet eller den unge udviser en adfærd, der medfører en risiko for skade på barnet eller den unge selv eller på andre.
- Udvidelse af den eksisterende adgang til tilbageholdelse i forbindelse med anbringelsen med yderligere 14 dage på åbne døgninstitutioner og opholdssteder.
- Udvidelse af den eksisterende adgang til undersøgelse af opholdsrum på sikrede døgninstitutioner, så der også kan ske undersøgelse af barnet eller den unges person i forbindelse med ankomst, fravær og besøg, uden at der foreligger en konkret mistanke.

FADDs kommentar
Vi påskønner at også ansatte på interne skoler får adgang til at anvende de samme handlemuligheder, som gælder for den øvrige del af institutionen. Men det er vores opfattelse,

<p>at reglerne skal gælde alle børn og unge på den omfattede matrikel. Altså også ikke-anbragte børn og unge som frekventerer den interne skole som en del af en dagbehandling.</p>
<p>Vi mener at fysisk guidning er godt at inddrage som handlemulighed, men foreslår, at fysisk guidning skal registreres internt for blandt andet at kunne få overblik over mønstre i de voksnes aktioner og reaktioner ift det enkelte barn – og i den sammenhæng for at sikre barnets retssikkerhed.</p> <p>Men apropos signalværdi har vi bemærket, at man tidligere har benyttet betegnelsen <i>pædagogisk</i> guidning. Dette begreb foretrækker vi, fordi man derved tydeligere markerer omsorgsaspektet i indgrebet.</p>
<p>Vedr indsendelse af indberetningskemaer:</p> <p>Det er problematisk, hvis lederne af anbringelsesstederne fremover ifølge bekendtgørelsesudkastet skal kunne nå at fremsende indberetningskemaer vedrørende tilladte magtanvendelser til handlekommunen indenfor 24 timer.</p> <p>Dels fungerer den praksis, vi har nu, hvor lederen orienterer handlekommuner pr mail eller telefon indenfor 24 timer.</p> <p>Dels er det meget vanskeligt at lave en kvalificeret vurdering indenfor 24 timer, herunder at tale med børn, medarbejdere og forældre.</p> <p>I henhold til loven og således som en del af de anbragtes retssikkerhedskrav og desuden som en del fagets egne etiske standarder, skal børnene høres og inddrages, deres version skal tillægges værdi, ligesom deres forældre skal orienteres ordentligt.</p> <p>Derudover er det en grundlæggende del af arbejdet med magt vedvarende at reflektere, at nytænke og at gøre de oplevelser man får til erfaringer.</p> <p>Det bør desuden præciseres hvad 'uden ugrundet ophold' betyder.</p> <p>Vedr § 23 stk 2 og 3.</p> <p>Medarbejderens retstilling er væsentlig og i forhold til princippet '<i>at være uskyldig til det modsatte er bevist</i>', er det ikke rimeligt, at medarbejderen udstilles med navns nævnelse, mens sagen pågår. Hvorfor denne ekstra personrettede dimension mod personalet? Også for børnene vil det skabe alvorlig usikkerhed, hvis de så at sige både skal finde tryghed ved en medarbejder, og samtidig skal være involveret i en eventuel sag mod samme.</p>
<p>Vi har med lige dele ærgrelse og bekymring desuden noteret os, at en i øvrigt helt nødvendig omsorgsfremmende og respektfuld passus om, at medarbejdere på anbringelsesstederne skal have mulighed for at fjerne eller om nødvendigt fastholde det barn, der forårsager uro og skaber utryghed for sig selv og de andre i børnefællesskabet, IKKE er medtaget i udkastet.</p> <p>Det ærgrer os, fordi det i forbindelse med magtanvendelsesudvalgets samtaler med anbragte børn og unge fremgik, at børnene fandt det uretfærdigt og urimeligt, at det var dem, der skulle forlade rummet, når et andet barn larmede eller tyranniserede i fællesarealerne.</p> <p>Vores ærgrelse går også på, at børnene er blevet spurgt, deres svar var entydige, og der er efter vores opfattelse ikke gode grunde til ikke at efterkomme børnenes ønske på dette område ...</p> <p>Vores bekymring er, at konsekvensen - hvis et flertal i Folketinget beslutter ikke at medtage denne passus - vil være, at anbragte børn og unge fortsat skal opleve, at det barn, der forårsager uroen med sin adfærd kan bestemme over og påvirke en hel gruppe af børn – på et grundlag som børnene har meget svært ved at forstå.</p> <p>For god ordens skyld er der i denne sammenhæng tale om eksempler, hvor barnet ikke er til fare for sig selv eller andre.</p> <p>I disse tilfælde har vi de nødvendige værktøjer og muligheder.</p>
<p>2 konkrete eksempler:</p> <p>Børnene på børnehjemmet - undtagen Martin, der snart er hjemme fra et besøg hos sin mor - sidder i TV stuen og ser fodbold og er ret optagede af kampen.</p> <p>Da Martin kommer ind i stuen hilser alle på ham. Pædagogen rejser for at tage særligt imod Martin, da hun ved at hjemmebesøg nogle gange får Martin i dårligt humør.</p>

Da den snak er overstået går Martin ind i TV stuen, hvor han meddeler, at han vil se en film på en anden kanal.

I henhold til husreglerne er det i forbindelse med planlagte fjersynskiggeri flertallet af børnene, der bestemmer, hvad der skal ses. For at undgå Tv-zapperi er det desuden aftalt i reglerne, at valgte udsendelser skal ses færdig.

Alt dette foreholder de to pædagoger og et par af børnene Martin, der på et tidspunkt prøver at tage fjernbetjeningen, der dog når at blive taget af den ene pædagog.

Martin råber op og bliver mere støjende.

Den ene pædagog taler venligt, men bestemt til Martin, anerkender hans ønske om at se filmen og beder ham gå et andet sted hen for at se den.

Da det ikke hjælper, forsøger pædagogen at guide Martin ud af stuen ved at lægge en hånd på hans skulder.

Martin nægter at forlade rummet. Og fastholder at ville se filmen på den anden kanal på stuens TV – stadig mere insisterende og aggressivt, også i forhold til de andre børn, der ikke støtter Martins ønske. Børnene oplever Martins opførsel som truende, blandt andet fordi de kender ham som temperamentsfuld og udadreagerende

Stemningen i rummet bliver utryg.

Dilemma:

Martin er ikke til fare for sig selv eller andre og hans adfærd kan næppe kaldes uforsvarlig.

Hans opførsel irriterer og forstyrrer de øvrige børn og vil såvel efter de nuværende regler som kommende - med mindre den passus om at voksne kan fjerne, eller om nødvendigt fastholde det barn, der forårsager uroen og utrygheden fra fællesskabet - bliver genindført i bekendtgørelsen, betyde, at de øvrige børn må forlade rummet. I første omgang blot for at kunne få ro til at se fodboldkampen.

For at undgå den forudsigelige dramaturgi i forløbet: Pædagogens anerkendelse af barnets ønske, forsøg på at dæmpe temperament, forsøg på pædagogisk guidning, konfliktoptrapning og fysisk magtanvendelse, anbefaler vi, at det af bekendtgørelsen fremgår, at hensynet til fællesskabet kan legitimere brug af fysisk og omsorgsfuld magtanvendelse – efter at andre modeller er afprøvet.

Dels for at signalere beskyttelse og omsorg også for fællesskabet og for barnet, dels for at bryde de konfliktmønstre, som nogle børn har betydelige erfaringer med.

Ex nr 2:

Fodbold i gymnastiksalen. Betinas hold er ved at tabe. Betinas problematiserer dommerafgørelser, skruer op for aggressionsniveauet og er højtråbende. Hun opfordres til at sætte sig på bænken/få frisk luft sammen med en pædagog, hun nægter og begynder demonstrativt at sparke bolden væk og at tackle de andre børn voldsomt.

Dilemma.

Skal kampen stoppes eller skal pædagogen have mulighed for nænsomt, men bestemt at kunne føre Betina til sit værelse for at slappe af og få stoppet egen aggressionsspiral?

I vores optik er det væsentligt – for fællesskabet og Betina - at medarbejderne får hjemmel til i bekendtgørelsen at tage hensyn til fællesskabet, der skal kunne fortsætte en aktuel aktivitet/samvær og til Betina, der ikke har brug for at blive bekræftet i kunne udmønte negativ magt, men har brug for den omsorg, der ligger i at få hjælp til at bryde med nogle de mønstre, der har begrænset hendes sociale kompetence og dermed reduceret hendes deltagelse i fællesskaber.

Samlet kommentar til de 2 eksempler:

I et svar til FADD fra Socialminister Karen Elleman, skriver ministeren blandt andet:

"Med den nye lov om voksenansvar, der træder i kraft 1. januar 2017, kan der kun anvendes

fysisk magt efter lovens § 9 i de tilfælde, hvor barnet eller den unge er til fare for sig selv eller andre. Der kan således ikke anvendes egentlig fysisk magt efter lovens § 9 alene begrundet i hensynet til fællesskabet på anbringelsesstedet.

I stedet er der etableret en hjemmel til, at personalet på anbringelsesstederne fysisk kan guide børn og unge væk fra en given situation, "når barnet eller den unge generer eller udøver chikane over for de øvrige anbragte børn og unge, personalet, den kommunale plejefamilie eller andre, der opholder sig på anbringelsesstedet", jf. lovens § 6.

Dette indebærer, at barnet eller den unge fysisk kan guides væk fra fællesskabet, men hvis den unge modsætter sig handlingen fysisk, skal den fysiske guidning ophøre.

Ved fysisk guidning forstås, at man ved fysisk kontakt med barnet eller den unge angiver, fx ved at lægge en hånd på skulderen, at vedkommende skal følge med eller stoppe med en given handling.

I den fysiske guidning ligger også, at man kortvarigt kan fastholde barnet eller den unge samt bortvise vedkommende fra fællesskabet.

Såfremt personalet på anbringelsesstedet forsøger at guide et barn eller en ung væk fra fællesskabet, fx fordi den unge kaster med maden eller chikanerer de andre, vil der således kunne anvendes magt, hvis situationens karakter ændrer sig, så der opstår fare for ting eller for barnet eller den unge selv, andre børn og unge eller personalet.

Der er endvidere etableret hjemmel til, at personalet på anbringelsesstederne fremover kan anvende afværgehjælp efter lovens § 8, i form af at personalet kortvarigt kan fastholde eller føre et barn eller en ung væk fra en situation, når det er nødvendigt for at afværge at vedkommende i at ødelægge eller beskadige ting, i et ikke ubetydeligt omfang. Dette gælder uanset om barnet eller den unge gør fysisk modstand.

Lovens bestemmelser, herunder ift. mulighederne for fysisk guidning, vil blive uddybet i den kommende vejledning på området, som bliver sendt i ekstern høring i slutningen af året." (Citat slut)

Hvis indholdet af dette brev står til troende efter at Folketinget har behandlet og eventuelt besluttet bekendtgørelsen, som den foreligger her, er det vores opfattelse:

- at reglerne ikke bliver tydeligere (hvilket ellers er en del af formålet med ændringerne)
- at der med formuleringen (kortvarig fastholdelse) efterladt et stort gråzoneområde, som for os at se er bekymrende og i værste fald et brud på retssikkerheden i forhold til børnene
- at når ministeriet (gen)indfører begrebet "kortvarig fastholdelse", som jo ellers blev taget ud af loven efter høringsperioden, så skaber det tvivl om, hvad der ligger i en guidning, og den form for kortvarig fastholdelse skal jo så ikke registreres eller indberettes. Det er problematisk, at der dermed ikke kommer eksterne øjne på den del af en pædagogisk praksis og et potentielt mønster i behandlingen af de enkelte børn
- at det under alle omstændigheder er vigtigt, at det skal fremgå, hvad en kortvarig fastholdelse er og hvornår noget er kortvarigt nok til at høre under den bestemmelse, og hvornår fastholdelsen bliver en magtanvendelse, der skal indberettes. Og bliver den kortvarige fastholdelse tilpas langvarigt til, at man skal indberette det, er det overvejende sandsynligt, at magtanvendelsen ikke har hjemmel, for det vil så kræve, at der har været egentlig fare for barnet selv eller andre - hvilket i de fleste tilfælde må antages ikke at være tilfældet.
- at en registrering af fysisk guidning i henhold til ministerens udlægning så er så meget desto mere påkrævet ift afdækning af mønstre i de pædagogiske metoder overfor de enkelte børn og unge
- at det er med ærgrelse og undren, at det ikke længere er muligt at legitimere fysisk magt i forhold til fællesskabets trivsel og oplevelse af fairness og retfærdighed

Vi påskønner at medarbejdere på opholdssteder og døgninstitutioner kan tilbageføre et anbragt barn eller en ung, der er stukket af fra anbringelsesstedet, men kan forudse et potentielt pres fra anbringende myndighed for, at medarbejdere skal afhente anbragte børn og unge også i stærkt risikobetonede miljøer.

Det bør præciseres - som minimum i en kommende vejledning – at det skal være anbringelsesstedet, der vurderer om en afhentning er en socialpædagogisk opgave eller et anliggende for politiet.

Vi anerkender fornuften i at udvide den eksisterende adgang til tilbageholdelse i forbindelse med anbringelsen med yderligere 14 dage på åbne døgninstitutioner og opholdssteder. Samt at den eksisterende adgang til undersøgelse af opholdsrum på sikrede døgninstitutioner udvides, så der også kan ske undersøgelse af barnet eller den unges person i forbindelse med ankomst, fravær og besøg, uden at der foreligger en konkret mistanke.

Der modtages endog meget skadede børn og unge, hvor omsorgspligten, som anbragte børn i lighed med vi andres børn må have krav på, må tilsige, at vi sikrer dem, hvis de er alvorligt til fare for sig selv eller andre, og de ikke kan sikres på anden vis. Det er dog et voldsomt indgreb, og det er væsentligt, at det i den grad efterses og vurderes, når den slags handlinger anvendes.

Vi vil samtidig advare imod at denne type indgreb skal være en integreret del af en behandling.

FADD ser frem til at følge udviklingen på området og stiller i øvrigt gerne vores praksisrelaterede viden og erfaringer til rådighed for ministeriet – ikke mindst i udarbejdelsen af den vejledning, som vi håber vil udkomme kort tid efter at bekendtgørelsen er endeligt vedtaget.

Godhavn 11. oktober 2016

Med venlig hilsen

Søren Skjødt
Formand for FADD

www.fadd.dk
info@fadd.dk
tlf 20230016

FBU ForældreLANDSforeningen
Bernstorffsvej 20 B, 1
2900 Hellerup
70 27 00 27
Mobil 51 80 24 58
sek@fbu.dk
www.fbu.dk

Til
Social- og Indenrigsministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Att. caw@sim.dk, riwa@sim.dk
boern@sim.dk

Hellerup, den 4. oktober 2016

FBU ForældreLANDSforeningens høringssvar til forslag til bekendtgørelse om voksenansvar for anbragte børn og unge

Sagsnr. 2016 – 4863

Tak for muligheden for at afgive høringssvar vedrørende bekendtgørelsen.

I høringssvaret har FBU valgt alene at kommentere på bestemmelser / temaer vedrørende børn unge og forældre.

Det er helt centralt for FBU, at anbragte børn og unges grundlæggende rettigheder og retssikkerhed er klart og tydeligt beskrevet, ligesom det skal være klart, tydeligt og udtømmende beskrevet, i hvilke situationer et anbringelsessted **kan** anvende magt over for børn og unge og hvilke procedurer, der i den forbindelse skal træde i kraft.

Det er ligeså centralt, at en forældres rettigheder som forældremyndighedsindehaver med partsbeføjelser er klare og tydeligt beskrevet. Det er bl.a. her, vi har nogle kommentarer.

Generel bemærkning

Igennem udkastet til bekendtgørelse er der forskellige måder at omtale forældremyndighedsindehavere, herunder om det står i ental eller flertal. FBU foreslår, at det ensortes, og at begrebet anvendes på lige fod med den anvendelse, der i almindelighed finder sted i Serviceloven og i Lov om voksenansvar, så der ikke opstår tvivl om, hvorvidt begrebet her skal forstås anderledes.

FBU bemærker ligeledes, at det i § 20, stk. 4 særskilt beskrives, at ved delt forældremyndighed skal der foreligge samtykke fra begge forældre. Hvad er baggrunden for at fremhæve det netop her ?

Samtidig vil vi pege på, at det formentlig vil være mere korrekt og retvisende at omtale det som ”fælles” forældremyndighed.

FBU opfatter det som en almen forståelse i forbindelse med anbringelser af børn og unge, at der med forældremyndighedsindehaveren altid forstås begge forældre, når de har fælles forældremyndighed.

Anvendelse af rusmiddeltest - § 2

FBU savner i bekendtgørelsen omtale af det samtykke, som indehaver/-erne af forældremyndighed skal afgive. Hvordan skal fremgangsmåden her være, og hvad er kravene til samtykket ?

FBU finder det nødvendigt, at både forældres og barnets (der er fyldt 12 år) eller den unges samtykke sker skriftligt af hensyn til retssikkerheden.

FBU finder endvidere, at det vil være hensigtsmæssigt, at der udarbejdes en vejledende skabelon til afgivelse af samtykket, som samtidig indeholder reglerne om rusmiddeltest og muligheden for at trække samtykket tilbage.

§ 2, stk. 4

Tilbagekaldelse af generelt samtykke skal ske udtrykkeligt....

FBU finder, der er behov for præcisering – hvordan skal ”udtrykkeligt” forstås ?

§ 2, stk. 5

Bestemmelsen ser ud til at være formuleret på en sådan måde, at forældremyndighedsindehaveren kun skal orienteres om anvendelse af rusmiddeltest, hvis barnet er fyldt 12 år. Det må være en fejl.

Forældremyndighedsindehaveren skal vel altid orienteres, også ved anvendelse af test hos et barn under 12 år.

Varighed af ophold af strafferetlige årsager på sikrede døgninstitutioner - § 9

Måske er det, fordi vi ikke i praksis kender til reglerne, men her må være noget galt. Enten er overskriften om ophold af strafferetlige ophold forkert eller også er teksten i stk. 1 forkert. Her beskrives ophold som led i afsoning efter § 63 b, stk. 2 nr. 5.

Det kan ikke gælde børn og unge under 15 år – de afsoner ikke.

Ophold uden for sikrede døgninstitutioner..... § 12

Anvendelse af betegnelsen ”børn og unge” virker ikke rigtig i de dele af stk. 3 og 4., hvor der omtales ophold i stedet for varetægtsfængsling, som led i afsoning eller som led i afsoning.

De regler gælder kun, hvis man er fyldt 15 år – og det er FBU’s anbefaling, at der kun skal stå ”unge” – og at det svarer til den generelle brug af de to beskrivende betegnelser i Serviceloven og vejledninger knyttet hertil.

Registrering og indberetning m.v. - § 22

FBU finder, at der i bestemmelsen mangler en tilstrækkelig præcis beskrivelse af disse regler og procedurer, når det vedrører kommunale plejefamilier. Det fremgår, at bestemmelsen gælder kommunale plejefamilier.

Jfr. lovens § 8 har en kommunal plejefamilie mulighed for anvendelse af ”afværgehjælp” ved kortvarigt at fastholde eller føre et barn eller en ung væk fra en situation, når det er nødvendigt.....

Denne magtanvendelse skal iflg. stk.1 registreres på et indberetningsskema.

Skal kommunale plejefamilier ikke – som andre anbringelsessteder – være omfattet af forpligtelserne i stk. 3 og 4 sende kopi af indberetningsskemaet til den anbringende kommune, til forældremyndighedsindehaveren og til det sociale tilsyn ?

FBU’s anbefaling ved information til forældremyndighedsindehaveren

I bekendtgørelsen fastsættes, at kopi af indberetningsskemaet skal sendes til forældremyndighedsindehaveren.

FBU vil gerne fremhæve, at den direkte dialog med information om hændelsen / magtanvendelsen (i disse situationer typisk telefonisk) mellem anbringelsessted / den kommunale plejefamilie og forældremyndighedsindehaver er den allervigtigste. Den kan på ingen måde erstattes af en skriftlig fremsendelse af kopi af indberetningsskemaet.

Endvidere er breve længe om at komme frem, og ud fra et både pædagogisk og rimeligheds-hensyn bør en telefonisk dialog orientering finde sted tidsmæssigt meget tættere på hændelsen.

FBU finder det relevant, at kopi af indberetningsskemaet – jfr. § 22 og § 23 – tillige skal fremsendes til forældremyndighedsindehaveren.

Det er den juridisk formelle måde at orientere og informere forældremyndighedsindehaveren på.

Men vi vil samtidig anbefale, at det beskrives – gerne i vejledningen om voksenansvar – at der tages telefonisk kontakt med forældremyndighedsindehaveren for at orientere om hændelserne / magtanvendelsen.

Information til børn, unge og forældremyndighedsindehaveren om deres rettigheder i relation til magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten, herunder adgangen til at klage - § 24

Den er svær. FBU finder, at der principielt bør være ens regler på dette område, uanset om det gælder en kommunal familiepleje, et opholdssted eller en døgninstitution.

I forhold til reglernes anvendelse er der samtidig ingen tvivl om, at det er relevant, at opholdssteder og døgninstitutioner også informerer og vejleder om reglerne, både i forbindelse med anbringelsen og undervejs i forløbet, hvor børn og unge kan komme til at opleve både selv at blive berørt eller at se andre anbragte blive berørt, d.v.s. udsat for magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsen.

Hvis man i bekendtgørelsen fastholder, at kommunen skal informere om reglerne i forbindelse med anbringelse i kommunal familiepleje kræver det, at der gøres en helt særlig informationsindsats for at sikre, at myndighedssocialrådgiverne bliver bekendt med reglerne.

Uddannelsesbehov i forhold til de kommunale myndighedsrådgivere

Forhåbentlig er der generelt en opmærksomhed på, at kommunernes myndighedssocialrådgivere skal være klædt på til at rådgive og vejlede om reglerne og i øvrigt at kunne bedømme indberetningerne i forhold til de enkelte børn og unge.

Med venlig hilsen

Alice Sørensen
Landsformand

Lene Jørgensen
konsulent / socialrådgiver

Til Social- og Indenrigsministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K
Att: Charlotte Avnsted-Vilman

Høringssvar vedrørende bekendtgørelse om voksenansvar for anbragte børn eller unge

FOA har følgende bemærkninger til forslag til ændring af bekendtgørelse om voksenansvar for anbragte børn eller unge.

Først og fremmest er det positivt, at et af hovedelementerne i bekendtgørelsen, tydeliggør reglerne for magtanvendelse overfor anbragte børn og unge.

Generelt er afsnittet om udvidelse af adgangen til at anvende magt med til at danne grundlag for en mere konkret anvendelse i praksis. FOA har f.eks. tidligere været bekymret for muligheden for at forlænge anbringelse med yderligere 14 dage, men det ser ud til at fungere ok i praksis.

En anden generel bemærkning er, at det ikke umiddelbart kan læses i høringsbrevet, hvorvidt bekendtgørelsen omfatter familieplejere med en generel godkendelse/ikke-kommunale familieplejere? FOA mener fortsat, at disse også skal være underlagt lovgivningen, da:

- De fleste børn/unge er placeret i denne type familiepleje, og at tyngden i antal problemer familieplejerne skal kunne håndtere er stigende, da flere børn og unge, der tidligere blev anbragt på døgninstitutioner og opholdssteder, nu anbringes i familiepleje.
- At undersøgelser har vist, at der i dag finder magtanvendelser sted i familieplejere, men at det er svært at håndtere for familieplejerne selv og familieplejekonsulenter (og andre der fører tilsyn m.v.), da disse magtanvendelser ikke finder sted på et fastlagt grundlag. Det risikeres, at børnenes retssikkerhed kompromitteres.
- Muligheden for at nedbringe antallet af magtanvendelser vil bedre kunne foregå under kendte rammer. Det handler om uddannelse i reglerne, supervision om anvendelse, tilsyn m.v.

Dato:
10. oktober 2016

Sagsnr.:
16/249926

Ref.:
REF/ref/ref

FOA

Stauings Plads 1-3
1790 København V

Tlf.:
+45 46 97 26 26

Fax:
+45 46 97 23 00

Kontonr.:
5301-0476807

Mail:
foa@foa.dk
a-kassen@foa.dk

www.foa.dk

I forhold til registrering og indberetning vil der blive udarbejdet et standardskema, der kan findes på Socialstyrelsens hjemmeside fra 1/1 2017.

Registrering og indberetninger har tidligere givet anledning til "bekymring". Som FOA har nævnt tidligere, er der behov for undervisning/indføring i de nye regler. Det er utrolig vigtigt, at alt personale opdateres, så der ikke opstår tvivl om, hvad man må og ikke må, og ligeledes hvordan indberetninger og registrering aftales. Man undgår ikke situationer, hvor der opstår tvivl eller fortolkningsmuligheder, men hensigten med lovgivningen er forhåbentlig fortsat at nedbringe unødvendige magtanvendelser samt sikre rettighederne for både de anbragte børn/unge og de ansatte.

Med venlig hilsen

Mogens Bech Madsen

Formand for pædagogisk sektor i FOA

Att:
Social- og Indenrigsministeriet
caw@sim.dk
riwa@sim.dk
p-boern@sim.dk

Vordingborg den 11. oktober 2016

Høringssvar til bekendtgørelse om voksenansvar for anbragte børn og unge

Dette høringssvar indeholder Socialchefforeningens bemærkninger til udkast til bekendtgørelse om voksenansvar for anbragte børn og unge.

Socialchefforeningen (FSD) anerkender, at formålet med lov om voksenansvar, samt udkast til bekendtgørelse om voksenansvar for anbragte børn og unge har været at videreføre og præcisere de eksisterende regler på området. Derudover at den del af den politiske aftale, der vedrører afgørelseskompetence i forhold til anbringelse på sikrede afdelinger og institutioner, udmøntes.

Reglerne på området vil pr. 1. januar 2017 være samlet i og fremgå af Lov om Voksenansvar for anbragte børn og unge samt af Bekendtgørelse om voksenansvar for anbragte børn og unge. Bestemmelserne (§§ 123-123d) i Serviceloven om magtanvendelse over for anbragte børn og unge ophæves således per 1. januar 2017.

FSD ville gerne have set reglerne samlet ét sted for overblikkets skyld samt af hensyn til de mennesker, der skal navigere heri, eksempelvis kommunale plejefamilier.

FSD har ikke haft mulighed for at kommentere på bilag 1, som ifølge høringsbrevet først vil være tilgængeligt 1. januar 2017. FSD vil gerne lægge op til, at bilag fremadrettet gøres tilgængelige i forbindelse med høeringsprocessen.

Vurdering af ændringerne

Indledningsvist bifalder FSD de muligheder, som den nye lovgivning åbner op for, herunder muligheden for at fastsætte husregler samt hjemlen til at gennemføre rusmiddeltest i arbejdet med potentielt misbrugstruede børn og unge. Videre bemærker vi, at det er positivt, at omfanget af bekendtgørelsens § 15 tydeliggøres.

Derudover finder vi, at det er positivt, at loven og bekendtgørelsen indeholder en tydeliggørelse af mulighederne for at gribe ind i situationer, hvor der vurderes at være behov for at forebygge konflikter og magtanvendelse. FSD anerkender desuden det fokus, der er på forebyggelse og behovet for kompetenceudvikling.

Retssikkerhedsmæssige konsekvenser

FSD finder bestemmelserne, der hjemler krav om samtykke, lidt uklare. Dette kan til dels skyldes, at reglerne fremgår af loven og at disse regler suppleres i bekendtgørelsen. FSD nærer håb om, at der tages hånd om de uklarheder.

Med henblik på at forældre til anbragte børn og unge modtager ensartet information vil FSD tilskynde, at der udarbejdes enslydende materiale, hvori denne gruppe oplyses om klageadgang etc., jf. bekendtgørelsens § 24, stk. 1.

Andre konsekvenser

FSD vurderer, at de afgørelseskompetencer, som børn og unge-udvalget tillægges, vil medføre, at der skal anvendes flere ressourcer i kommunerne på udarbejdelse og fremlæggelse af indstilling til børn og unge-udvalget.

FSD finder det problematisk, at kommunale plejefamilier og institutioner er underlagt enslydende regler for registrering og indberetning.

Konkrete anbefalinger

- At det i bekendtgørelsens § 2, stk. 7 tilføjes, hvor de sundhedsfaglige forskrifter kan findes
- At anbringelsesstedernes praksis samt det oprindelige formål med bestemmelsen inddrages i formuleringen af § 3.
- At det overvejes, hvorvidt formuleringen og præciseringen af § 15 kan indarbejdes i servicelovens § 71, stk. 4
- At der sker en drøftelse af, hvorvidt krav om samtykke i forhold til alarm- og pejlesystem undtagelsesvist kan gives af den ene forældremyndighedsindehaver, hvis der er begrundet mistanke om chikane fra den anden forældremyndighedsindehaver.
- At formuleringer som 'uden ugrundet ophold' og 'straks' præciseres yderligere, således at det opgøres i timer eller arbejdsdage. (Bekendtgørelsens §§ 22, stk. 1 og § 23, stk. 1).
- At vurdering af behov for hjemmel i hygiejnesituationer medtages ved evalueringen af Lov om Voksenansvar for anbragte børn og unge.

Med venlig hilsen

Helle Linnet
Landsformand

Social- og Indenrigsministeriet

Høring over bekendtgørelse om voksenansvar for anbragte børn og unge.

11. oktober 2016

Ankestyrelsen har følgende bemærkninger til udkast til bekendtgørelse om voksenansvar for anbragte børn og unge (ekstern høring).

J.nr. 2016-0017-46369

Cpr.nr.

Til § 6

Ankestyrelsen

7998 Statsservice

I bekendtgørelsens § 6, stk. 5, 1. pkt., står der, at "Kommunalbestyrelsen *skal* i forlængelse af en strafferetlig afgørelse om ophold som led i afsoning efter § 78, stk. 2 i lov om fuldbyrdelse af straf m.v. træffe afgørelse om, at anbringe et barn eller en ung på en sikret døgninstitution, jf. § 63 b, stk. 2, nr. 5, i lov om social service, herunder om på hvilken institution/afdeling anbringelsen skal finde sted."

Tel +45 3341 1200

ast@ast.dk

sikkermail@ast.dk

EAN-nr:

57 98 000 35 48 21

Åbningstid:

man-fre kl. 9.00-15.00

Vi bemærker hertil, at det følger af § 78, stk. 2 i lov om fuldbyrdelse af straf m.v., at dømte, der er under 18 år, anbringes i institution m.v. som omhandlet i stk. 1, medmindre afgørende hensyn til retshåndhævelsen taler imod anbringelse uden for fængsel og arresthus. Det fremgår af stk. 1, at "Justitsministeren eller den, der bemyndiges dertil, *kan* bestemme, at den dømte midlertidigt eller for hele eller resten af straffetiden anbringes på hospital, i familiepleje, i egnet hjem eller institution, når" (...).

Formuleringen i bekendtgørelsens § 6, stk. 5, 1. pkt., kan give indtryk af, at unge, som led i afsoning efter § 78, stk. 2, i lov om fuldbyrdelse af straf m.v., *skal* (i modsætning til *kan*) anbringes på en sikret døgninstitution.

Vi har samme bemærkninger til formuleringerne i bekendtgørelsens § 6, stk. 4, 6 og 7.

Hvis det er hensigten, at børnene/de unge også kan anbringes i andre typer af institutioner, foreslår vi, at ordlyden ændres.

Til § 8, stk. 2, 3. pkt.:

"For børn og unge, der er fyldt 15 år, vil der kunne dispenseres fra 6 måneders grænsen for *én ny periode* på højst 6 måneder, ..." – hvis der kun kan dispenseres én gang, som apostroffen indikerer, bør ordet "alene" tilføjes sætningen, lige som andre steder i bestemmelsen.

Til § 9, stk. 1, 3. pkt.

Samme bemærkning som til § 8, stk. 2, 3. pkt.

Til § 16, stk. 1, sidste led

Det vil give en bedre forståelse, hvis indholdet i lovens § 16, stk. 2 skrives ind i stedet for at henvise til bestemmelsen.

Til § 16, stk. 5

Bestemmelsen hører indholdsmæssigt til under § 17, "Særligt om undersøgelse af person".

Til § 20, stk. 1, 1. pkt., 1. led

1.ste led om *kommunalbestyrelsens beslutning* giver ikke mening. Stammer formuleringen fra bestemmelsens indførelse, hvor den var formuleret sådan, at kommunalbestyrelsen skulle beslutte, om de overhovedet ville anvende bestemmelsen i kommunen. Teksten fremstår som om der skal være *både* en beslutning *og* en afgørelse, hvilket virker forvirrende.

Til § 24

Bestemmelsen bør bruges til at præcisere lovens § 23, stk. 3. Deri står, at klager over magtanvendelse og indgreb i selvbestemmelsesretten kan "indbringes for kommunen". Det bør præciseres, om kommunen skal træffe afgørelse, og om denne afgørelse kan indbringes for Ankestyrelsen efter reglerne i retssikkerhedslovens kapitel 10.

Til § 24, stk. 3

Kommunen bør orientere barnet, den unge og forældremyndighedsindehavere om rettigheder i relation til magtanvendelse og indgreb i selvbestemmelsesretten uanset om det er i en almindelig eller en kommunal plejefamilie.

Venlig hilsen

Ankestyrelsen

Social- og Indenrigsministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Brolæggerstræde 9
1211 København K

Telefon 72 48 60 00
Fax 72 48 60 01
Email: sl@sl.dk

Mail: caw@sim.dk og riwa@sim.dk
Kopi: p-boern@sim.dk

Girokonto 402-3951

Ref.: GLA/lh
Dok.nr.: 3149442
Sag.nr.: 2016-SLCSFA-02077

10. oktober 2016

Bemærkninger til høring over bekendtgørelse til lov om voksenansvar over for anbragte børn og unge

Socialpædagogerne har den 12. september 2016 modtaget forslag til bekendtgørelse til lov om voksenansvar over for anbragte børn og unge. Da denne følger af lov, hvortil Socialpædagogerne tidligere har afgivet høringssvar, så er det alene de paragraffer, der har givet anledning til bemærkninger, der vil blive behandlet i dette.

§ 2. Her fremgår rammerne for aflæggelse af rusmiddeltest. Socialpædagogerne er enige heri, men vil gerne tilføje, at det bør ekspliciteres, at der etableres et samarbejde til den sundhedsfaglige og behandlingsmæssige kapacitet, som findes på misbrugsbehandlingssteder eller andre eksperter på området. Ligeledes skal det påpeges, at der i Lov om voksenansvar § 3 ekspliciteres, at en rusmiddeltest kan anvendes, når et barn eller en ung har et misbrug eller der er konkrete grunde til at antage, at barnet eller den unge har indtaget rusmidler. Førstnævnte årsag er ikke ekspliciteret i bekendtgørelse, hvilket Socialpædagogerne mener den bør gøre.

I stk. 4 fremgår det, at tilbagekaldelse af generelt samtykke udtrykkeligt skal ske til anbringelsesstedets leder eller dennes stedfortræder. Socialpædagogerne håber, at en kommende vejledning synliggør, hvilke muligheder der er for tilbagekaldelse af generelt samtykke i de situationer, hvor leder eller stedfortræder ikke er til stede.

§ 4. Heri fastslås definition og rammer på delvis lukkede døgninstitutioner og delvis lukkede afdelinger på døgninstitutioner.

I stk. 5 fremgår det, at børn og unge, der tilbageholdes i en delvis lukket døgninstitution eller på en delvis lukket afdeling på en døgninstitution ud over 24 timer, skal have adgang til at opholde sig i frisk luft i mindst en time dagligt. Dette er en videreførelse af eksisterende regler, men Socialpædagogerne vil gerne påpege, at en times frisk luft dagligt på ingen måde er tilstrækkeligt.

§ 6. Her fastslås det, hvorledes kompetencen til at træffe afgørelse om anbringelse på en sikret døgninstitution flyttes fra kommunalbestyrelse til børne- og ungeudvalget. Socialpædagogerne er enige heri.

I stk. 4. fremgår blandt andet, at for børn og unge, hvor der ikke i forvejen er udarbejdet en børnefaglig undersøgelse og en handleplan, jf. § 50 og § 140 i lov om social service, skal der udarbejdes en børnefaglig undersøgelse og en handleplan i forbindelse med varetægtsfængslingen. Socialpædagogerne finder, at der bør foreligge og ekspliciteres en tidsfrist for både børnefaglig undersøgelse og handleplan, således at der straks kan påbegyndes et kvalificeret målrettet pædagogisk arbejde med barnet eller den unge.

Varighed af ophold af socialretlige årsager på sikrede døgninstitutioner og særligt sikrede afdelinger

§ 8. Her fastslås rammerne for varighed af ophold af socialretlige årsager på sikrede døgninstitutioner og særligt sikrede afdelinger.

I stk. 4 fremgår det, at efter forlængelse, jf. stk. 1-2, må den samlede varighed af ophold på en sikret døgninstitution efter § 63 b, stk. 2, nr. 1-3, i lov om social service, for børn og unge, der er fyldt 15 år, ikke overstige 14 måneder. For børn og unge, der ikke er fyldt 15 år, må den samlede varighed af ophold på en sikret døgninstitution efter § 63 b, stk. 2, nr. 1-3, ikke overstige ni måneder.

Socialpædagogerne kan ikke se som det fremgår, at det samlede ophold maksimalt må vare 14 måneder for en unge over 15. år og finder, at dette tal bør være 12 måneder jf. sammenlægning af stk. 1-2.

Varighed af ophold af strafferetlige årsager på sikrede døgninstitutioner

§ 9. Her fremgår rammerne for varighed af ophold af strafferetlige årsager på sikrede institutioner. I stk. 4 fremgår det ligeledes, at den samlede varighed af ophold på en sikret døgninstitution for børn og unge, der er fyldt 15 år, ikke må overstige 14 måneder. Her finder Socialpædagogerne ligeledes, at dette tal bør være 12 jf. stk. 1.

§ 10. Her fastslås rammer for aflåsning af værelser om natten på sikrede døgninstitutioner og særligt sikrede afdelinger. Her fremgår det, at det socialtilsyn, der fører det driftsorienterede tilsyn med en sikret døgninstitution eller en særligt sikret afdeling, jf. § 2 i lov om socialtilsyn, kan give tilladelse til at aflåse værelserne om natten af ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn.

Socialpædagogerne er enige i, at sikkerhedshensyn er et relevant hensyn, men finder ikke at ordenshensyn bør afstedkomme en sådan tilladelse. Det bør i stedet være ud fra netop sikkerhedsmæssige eller relevante pædagogiske hensyn. Ordensreglementer kan antage meget forskellige former og det bør derfor ikke være sådanne, der ligger til grund af så vidtgående en magtanvendelse som aflåsning af et værelse er.

§ 11. Fastslår rammerne for isolation på en sikret døgninstitution eller særlig sikret afdeling. I stk. 3 fremgår det, at der ved isolation af børn og unge med psykiske lidelser, i umiddelbar forbindelse med beslutningen herom, skal tilkaldes en almen praktiserende læge. Lægen skal

tage stilling til, hvorvidt en indlæggelse af den pågældende på en børne- og ungdomspsykiatriske afdeling er nødvendig. Hvis dette ikke er tilfældet, skal lægen føre løbende tilsyn med den pågældende under isolationen for at kunne tage stilling til, om der i løbet af isolationen sker en udvikling med den pågældendes tilstand, som gør en indlæggelse på en børne- og ungdomspsykiatriske afdeling nødvendig.

Socialpædagogerne er helt enige, at en lægelig vurdering er helt fundamentalt og vil anbefale, at den kommende vejledning yderligere konkretiserer de sundhedsfaglige forskrifter herom.

§ 12. Fastslår rammerne for ophold uden for sikrede døgninstitutioner og særligt sikrede afdelinger samt adgang til fri luft. I stk. 2 fremgår det, at børn og unge skal have mindst en times frisk luft dagligt. Også her finder Socialpædagogerne, at denne minimumsgrænse bør hæves.

§ 14. Fastslår rammerne for ophold på sikrede døgninstitutioner for udlændinge under 15 år uden lovligt ophold i Danmark.

I stk. 3 fremgår det, at bestemmelserne §§ 4 og 5, §§ 7-9, §§ 14 og 16 og §§ 19-24, i lov om voksenansvar for anbragte børn og unge, gælder tillige for udlændinge under 15 år uden lovligt ophold i Danmark.

Socialpædagogerne har ikke været enige i bestemmelsen om fysisk guidning i Lov om voksenansvar, men finder at der anlægges en lighedsbetragtning i forhold til udlændinge under 15 år uden lovligt ophold i Danmark. Samme vil gøre sig gældende i forhold til denne bekendtgørelses § 15. Ydermere kan det undre Socialpædagogerne, at uledsagede udlændinge mellem 15 og 18 år ikke underlægges Lov om voksenansvar.

Socialpædagogerne finder også her, at der ud fra en lighedsbetragtning bør gælde de samme regler for disse unge.

§ 16. Fastslår rammerne for undersøgelse af person og opholdsrum.

Det fremgår af stk. 1, at på anbringelsessteder efter § 66, stk. 1, nr. 5 og 6, i lov om social service, kan lederen, eller den der bemyndiges dertil, uden retskendelse beslutte, at der skal foretages en undersøgelse af barnet eller den unges person eller opholdsrum, jf. § 16, stk. 1, i lov om voksenansvar for anbragte børn og unge, hvis der er bestemte grunde til at antage, at barnet eller den unge er i besiddelse af effekter, og besiddelsen medfører, at ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn ikke kan iagttages, jf. dog lov om voksenansvar for anbragte børn og unge § 16, stk. 2.

Socialpædagogerne finder, at det ej heller her bør være et konkret ordensreglement, der tilsiger en undersøgelse, men udelukkende sikkerhedsmæssige hensyn, eller hvis der er mistanke om forhold, der kan være strafsanktionerede.

§ 22. Her fastslås rammerne for indberetning, tilsyn og klageadgang.

I stk. 3 fremgår det, at anbringelsesstedets leder eller dennes stedfortræder skal uden ugrundet ophold sende kopi af indberetningsskemaet til den kommunalbestyrelse, der har ansvaret for barnet eller den unges ophold i tilbuddet, jf. §§ 9 og 9 a, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, samt til forældremyndighedsindehaveren.

I stk. 4 fremgår det, at anbringelsesstedets leder eller dennes stedfortræder skal, ved månedens udgang, indsende kopi af indberetningsskemaerne sammen med eventuelle relevante

kommentarer til det socialtilsyn, der fører det driftsorienterede tilsyn med tilbuddet, jf. § 2 i lov om socialtilsyn.

I både stk. 3 og 4 er kommunale plejefamilier udeladt, hvilket må være en fejl, da de er underlagt § 8 i Lov om voksenansvar, der skal registreres.

Venlig hilsen

Verne Pedersen

Forbunds næstformand

Hermed sendes, i egen ret høringssvar, til udkast til bekendtgørelse om voksenansvarsloven.

En generel indsigelse

Min generelle anke er, at læsning af udkastet ikke skaber umiddelbar, kort, præcis og samlet klarhed om reglerne for magtanvendelse. Socialområdet kommer med dette udkast til at mangle en "magtanvendelsesbekendtgørelse" i lighed med kvaliteten i den nugældende bek. nr. 186, der skaber et relativt samlet overblik over mange af de forskellige regler vedr. magtanvendelse. Dette er et brud på en tradition, der er anvendelig og giver god mening for praksis. En god vejledning kan til dels råde lidt bod på dette, men det bliver i vejledningens mere lange og dermed uoverskuelige form i stedet for en bekendtgørelses mere korte og overskuelige form. Jeg anbefaler, at traditionen bibeholdes.

Med Voksenansvarsloven og udkastet til bekendtgørelsen er der, efter min vurdering, således taget både nogle skridt frem, men også nogle markante skridt tilbage i.f.t. et af målene, at skabe større klarhed omkring reglerne for magtanvendelse. Klarhed har også betydning for de anbragte børn og unges retssikkerhed, som er det andet primære mål med Lov om voksenansvar og dermed også et mål med bekendtgørelsen.

Hjemmel til at føre eller fastholde ved uforsvarlig adfærd i fællesskabet

Jeg har efter lovens vedtagelse fundet, og Socialministeriet har mundtligt bekræftet, at en hjemmel i vores omsorgspraksis ophører, tilsyneladende uden grund, selv om den har været gældende i mange år og ikke åbenlyst har været genstand for drøftelse om ophør i det lovforberedende arbejde. Tværtimod.

Det drejer sig om hjemlen til at anvende fysisk magt i form af, at barnet eller den unge fastholdes, eller føres til et andet opholdsrum, hvis barnet eller den unge udviser en sådan adfærd, at fortsat ophold i fællesskabet er uforsvarligt. Denne form for anvendelse af magt er i dag tilladt, for så vidt de afgørende 9 krav til en tilladt magtanvendelse er opfyldt. Pr. 1. januar 2017 ophører denne hjemmel med at eksistere som en konsekvens af Lov om voksenansvar.

I arbejdet med at yde anbragte børn og unge omsorg og socialpædagogisk bistand og at skabe tryghed, sikkerhed samt orden for alle anbragte børn og unge er denne hjemmel absolut nødvendig.

I magtanvendelsesudvalget drøftede vi denne hjemmel på et møde den 22. januar 2014. Se vedlagte opdaterede program for dette møde. Sekretariatet for magtanvendelsesudvalget nedsatte via Børnerådet et børnepanel bestående af nuværende og tidligere anbragte børn og unge til at præsentere deres synspunkter i forhold til diverse dilemmaer. Da vi på dette møde drøftede dilemma 2 "*En ung opleves i en spisesituation som meget provokerende både over for de ansatte og de andre børn og unge – i første omgang verbalt, dernæst ved at smide med maden. Situationen kulminerer ved, at han smider sine ben op på bordet*" var børneeksperterne i børnepanellet – ud fra min og andres hukommelse – meget tydelige i deres anbefaling til magtanvendelsesudvalget: I yderste konsekvens skal fællesskabet af de øvrige børn og unge ikke lide under denne unges adfærd, de voksne må som sidste udvej med fysisk magt føre denne unge ud af fællesskabet. Det var de erfarne børns anbefaling.

Det vurderes, at det – afhængig af målgruppen på anbringelsesstederne – i nogle situationer bliver umådeligt svært ved at fastholde et tilstrækkeligt omsorgsfuldt, trygt og sikkert behandlings- og arbejdsmiljø på flere døgninstitutioner og opholdssteder, når denne hjemmel bortfalder pr. 1. januar 2017.

Et eksempel: I 2015 indberettede Specialområde Kriminalitetstruede og Dømte Børn og Unge, der består af behandlingsinstitutionen MultifunC Midtjylland og de to sikrede døgninstitutioner Grenen og Koglen, 36 magtanvendelser, der beror på denne hjemmel. Læsning af indberetningerne vidner om, at denne hjemmel er absolut nødvendig i forhold til målgruppen, der er anbragt i Specialområde Kriminalitetstruede og Dømte Børn og Unge. Disse 3 institutioner har i løbet af et år ca. 125-150 anbringelser om året af børn og unge, som vurderes at være til fare for andre eller sig selv, som er kriminalitetstruede eller som har fået dom for alvorlig, ofte personfarlig kriminalitet.

Det lovforberedende arbejde i magtanvendelsesudvalget, anbefalingerne i betænkning nr. 1551 om magtanvendelse over for børn og unge, der er anbragt uden for hjemmet, den politiske aftale "klare rammer for voksenansvar over for anbragte børn og unge" af den 5. november 2015 og hvad vi i øvrigt har kendskab til giver anledning til at antage, at ophør af denne nødvendige hjemmel beror på en fejl eller en misforståelse. I høringsbrevet til myndigheder og organisationer fra Social- og Indenrigsministeriet (sagsnr. 2015-9621, doknr. 310468, dato 15-01-2016) vedrørende forslag til lov om voksenansvar henledes opmærksomheden ikke på, at denne ændring er en del af lovforslaget. Der står derimod skrevet, at et hovedelement i den politiske aftale er en tydeliggørelse af regler over for anbragte børn og unge, herunder "videreførelse [mine understregninger] og præcisering af eksisterende regler om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten over for anbragte børn og unge". Dette udsagn er således ikke i overensstemmelse med de faktiske omstændigheder, hvad denne hjemmel angår.

Med ovennævnte in mente vil jeg hermed foreslå, at ministeren fremsætter et forslag til hastebehandling i Folketinget, således at denne hjemmel genindføres, inden den 1. januar 2017. De anbragte børn og unge og de ansatte lades i stikken, hvis ikke denne hjemmel genindføres.

Med venlig hilsen

Lars Emil Andersen

Områdeleder for Specialområde Kriminalitetstruede og Dømte Børn og Unge
Grenen - Koglen - MultifunC Midtjylland

Tel. +45 784 79100

Direkte nr. +45 784 79001

Mobil +45 784 79002

E-mail Lars.andersen@ps.rm.dk

Movi: laranr.movi@rm.dk

Grenen • Hemmedvej 1

DK-8585 Glesborg

midt
regionmidtjylland

www.dok.rm.dk

Læs om de ti første ungdomssanktionsforløb:

<http://ipaper.ipapercms.dk/RM/KoncernKommunikation/PsykiatriogSocial/Grenen/>

JEG HØRER DET, OG JEG GLEMMER DET

JEG SER DET, OG JEG HUSKER DET

JEG GØR DET, OG JEG FORSTÅR DET

Kon Fu Tse

Social- og Indenrigsministeriet

Holmens Kanal 22

1060 København K

Sendt elektronisk til caw@sim.dk og riwa@sim.dk samt p-boern@sim.dk

Socialtilsyn Hovedstadens bemærkninger til udkast til bekendtgørelse om voksenansvar for anbragte børn

Generelle bemærkninger:

Socialtilsynet konstaterer, at fysisk guidning, afværgehjælp og fysisk magtanvendelse i form af fastholdelse og føren ikke er nærmere behandlet i bekendtgørelsen, og derfor opfordrer Socialtilsyn Hovedstaden ministeriet til at behandle rammerne for de enkelte bestemmelser detaljeret i en vejledning til loven.

Socialtilsynet konstaterer endvidere, at rammerne for tilbageførsel ved rømning ikke er behandlet i bekendtgørelsen, hvilket vi finder uhensigtsmæssigt, da vi allerede nu modtager forespørgsler på, "hvor langt" anbringelsesstedet må og kan gå i relation til at tilbageføre barnet. Samtidig er der på anbringelsesstederne stor usikkerhed og frustration omkring, om lovens § 10 medfører en forventning fra forældre og anbringende myndigheder om, at anbringelsesstedet i alle tilfælde tilbagefører barnet ved rømning.

Endelig foreslår Socialtilsyn Hovedstaden, at Socialstyrelsens dataforespørgsler i relation til magtanvendelsesområdet indskrives i bekendtgørelsens kap. 4, således at det tydeligt fremgår, at Socialstyrelsen følger området og løbende anmoder socialtilsynene om data på antallet af magtanvendelser over anbragte børn og unge.

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser:

- § 1: Socialtilsynet finder det uklart, om reglerne gælder for unge, der er fyldt 18 år, hvis opholdet er påbegyndt før det fyldte 18. år. Socialtilsynet undrer sig endvidere over, at alene § 66, stk. 1, nr. 6, er nævnt og ikke § 66, stk. 1, nr. 5, og den kommende § 66, stk. 1, nr. 7, ligesom det bør præciseres, om visse af bestemmelserne i lov om voksenansvar gælder for børn og unge anbragt efter den kommende § 66, stk. 1, nr. 7, jfr. dog § 2, stk. 2, i lov om voksenansvar.
- § 2: Socialtilsynet skal ikke orienteres eller have indberetning, når et anbringelsessted har foretaget en rusmiddeltest på en ung,

4. oktober 2016

Sagsbeh.: KRJE06

J.nr.: 27.00.00-K04-1-16

Socialtilsyn Hovedstaden

Frederiksberg Rådhus

2000 Frederiksberg

<http://socialtilsyn.frederiksberg.dk>

Telefon: 9133 3200

socialtilsyn@frederiksberg.dk

Åbningstider

Mandag – torsdag kl. 9-15

Fredag kl. 9-12

jfr. § 22, men da socialtilsynet fører et generelt driftsorienteret tilsyn med anbringelsesstedet og med anvendelsen af reglerne i lov om voksenansvar, jfr. lovens § 22, foreslår Socialtilsyn Hovedstaden, at anbringelsesstedet på forlangende fra socialtilsynet skal fremvise dokumentation på anvendelsen af rusmiddeltest og på de(n) unges samtykke.

- § 3: Socialtilsynet gør opmærksom på, at det for mange anbringelsessteder vil være ganske vanskeligt i praksis at tilbageholde et barn eller en ung, såfremt eneste metode er ved at bruge fysisk magt og ikke ved f.eks. at aflåse døre og vinduer forsvarligt i bestemte situationer.
- § 4: Socialtilsynet gør opmærksom på, at Tilbudsportalen i dag ikke skelner imellem delvis lukkede døgninstitutioner og delvis lukkede afdelinger på døgninstitutioner som tilbudstype, hvilket evt. bør indarbejdes i Tilbudsportalen for at understøtte matching.
- § 5: Socialtilsynet gør opmærksom på, at Tilbudsportalen i dag ikke skelner imellem sikret døgninstitution og sikrede afdelinger eller ikke-sikrede afdelinger på en sikret døgninstitution i relation til tilbudstype og afdelingstyper.
- § 6: Ingen bemærkninger
- § 7: Socialtilsynet gør opmærksom på, at Tilbudsporten i dag ikke indeholder tilbudstypen "særligt sikret afdeling".
- § 8: Ingen bemærkninger udover, at Socialtilsynet finder det hensigtsmæssigt, at der fastsættes en øvre tidsmæssig grænse for et barn og en ungs ophold i en sikret døgninstitution.
- § 9: Ingen bemærkninger
- § 10: Socialtilsynet bemærker, at det følger af sagens natur, at en sikret døgninstitution eller særligt sikret afdeling er aflåst, herunder om natten, hvorfor det forekommer omsonst, at socialtilsynet eksplicit skal give tilladelse til at aflåse værelserne om natten. Det følger således allerede af den foreslåede bestemmelse i § 5, stk. 2, at det på en sikret døgninstitution er tilladt at have yderdøre og vinduer konstant aflåst.
- § 11: Socialtilsynet ønsker det præciseret, om der på en sikret døgninstitution eller i en særligt sikret afdeling skal forefindes et særligt rum til brug ved isolation, eller om den unges værelse kan danne rammen om isolationen. Socialtilsynet foreslår endvidere, at det indskrives i bekendtgørelsen, at den unge skal have adgang til toilet under isolationen.
- § 12: Ingen bemærkninger
- § 13: Socialtilsynet finder, at det er uklart, hvem der skal tilbyde den unge den pågældende screening; er det anbringende myndigheds ansvar, eller er det anbringelsesstedets?

- § 14: Socialtilsynet finder det hensigtsmæssigt, at politiet skal give meddelelse til socialtilsynet om afgørelse om ophold på en sikret døgninstitution for en udlænding under 15 år uden lovligt ophold i Danmark. Socialtilsynet opfordrer dog til, at ministeriet giver politiet og udlændingemyndighederne særlig besked om denne informationspligt, idet der ikke hidtil har været tradition for, at politiet kontakter socialtilsynene i disse sager (i hvert fald ikke inden for Socialtilsyn Hovedstadens ansvarsområde).
- § 15: Ingen bemærkninger.
- § 16: Ingen bemærkninger
- § 17: Ingen bemærkninger
- § 18: Ingen bemærkninger
- § 19: Der mangler et "at" foran ordene "tage effekter" og kommateringen er forvirrende. Socialtilsynet finder, at det bør præciseres, hvor længe tilbageholdelsen af effekterne skal ske, eller om effekterne skal overdrages til f.eks. politiet eller destrueres.
- § 20: Socialtilsynet savner en præcisering af, om personlige alarmsystemer også kan anvendes til at overvåge børn, der har respirationsvanskeligheder eller andre vanskeligheder og funktionsnedsættelser, der indebærer en risiko for barnets liv og helbred, og hvor der ikke er tale om, at barnet vil forlade anbringelsesstedet eller i øvrigt udsætter sig selv eller andre for fare.
- § 21: Socialtilsynet finder det hensigtsmæssigt, at en ung, der er anbragt i varetægtssurrogat på en sikret døgninstitution har mulighed for ukontrolleret kommunikation med socialtilsynet. Socialtilsynet formoder, at det også gælder i de situationer, hvor den unge er anbragt i isolation?
- § 22: Socialtilsynet finder det hensigtsmæssigt, at registrering og indberetning af magtanvendelse m.v. skal ske på skemaer, der udarbejdes til formålet, og som understøtter, at de nødvendige oplysninger registreres og indberettes.
- § 23: Socialtilsynet savner en præcisering af anbringelsesstedets leders forpligtelser eller rettigheder i de situationer, hvor det er lederen selv, der har udført en magtanvendelse, hvor der er begrundet mistanke om, at handlinger er undergivet påtale og evt. et strafansvar. Dette bør som et minimum behandles i vejledningen. Dilemmaet gælder tilsvarende plejefamilier.
- § 24: Socialtilsynet bemærker, at den eksisterende bestemmelse i § 47 i bekendtgørelse om magtanvendelse over for børn og unge anbragt uden for hjemmet om, at kommunalbestyrelsen anmoder socialtilsynet om en udtalelse i klagesager ikke er videreført. Dette finder Socialtilsyn Hovedstaden u hensigtsmæssigt og skal opfordre til, at bestemmelsen indarbejdes i denne bekendtgørelse, idet socialtilsynet alt andet lige må

formodes at have et mere uvildigt perspektiv på episoden og en bredere kendskab til magtanvendelsesreglerne generelt i forhold til den enkelte sagsbehandler i anbringende myndighed.

§ 25: Ingen bemærkninger

Venlig hilsen

Kristina Vang Jensen
Souschef og sektionsleder

Social- og Indenrigsministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K

caw@sim.dk, riwa@sim.dk,
samt kopi p-boern@sim.dk

6. oktober 2016

Høringsvar vedrørende bekendtgørelse om voksenansvar for anbragte børn og unge

Socialtilsyn Midt har fra Social- og Indenrigsministeriet den 12. september 2016 modtaget ovennævnte bekendtgørelse i høring.

Socialtilsyn Midt har følgende bemærkninger til bekendtgørelsen:

§ 2:

Socialtilsyn Midt bemærker, at det bør overvejes, om socialtilsynene skal orienteres i de tilfælde, hvor der er anvendt rusmiddeltest. Alternativt kan tilbuddene påføre anvendelse i et internt register, så socialtilsynet i forbindelse med det driftsorienterede tilsyn har mulighed for at få oplysninger om tilbuddets anvendelse af rusmiddeltest (herunder antallet af gange, hvor der har været anvendt test og overfor hvor mange borgere).

§ 10:

Socialtilsyn Midt anbefaler, at der fremgår klare regler for tilladelsen: Er der tale om en generel tilladelse, eller gives den for en periode.

§§ 22-23:

Idet § 8 i lov om voksenansvar også gælder for kommunale plejefamilier, bør disse også være omfattet af indberetningspligten i § 22, stk. 4 og § 23, stk. 3.

Venlig hilsen

Ditte Christiansen
Ditte Louise Christiansen
Jurist

Social- og Indenrigsministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Sendt pr. mail til:

caw@sim.dk

riwa@sim.dk

p-boern@sim.dk

Socialtilsyn Nord
Postadresse:
Springvandspladsen 5
9800 Hjørring
Telefon 7233 6930
socialtilsynnord@hjoerring.dk
www.socialtilsynnord.hjoerring.dk

Den 06-10-2016

Sagsnr.: 00.01.00-A50-4-14

Høring over bekendtgørelse om voksenansvar for anbragte børn eller unge

Socialtilsyn Nord takker for muligheden for at afgive hørings svar til ovenstående bekendtgørelse. Socialtilsynets bemærkninger følger nedenfor.

Til § 2 – Anvendelse af rusmiddeltest med samtykke

§ 2 stk.4 - Krav til tilbagekaldelse af generelt samtykke

Socialtilsyn Nord mener, at formkravet til tilbagekaldelse i stk. 4 er uhensigtsmæssigt, idet der i praksis vil kunne opstå situationer, hvor leder eller dennes stedfortræder ikke er tilgængelig, og samtykkes således ikke praktisk lader sig tilbagekalde.

Socialtilsyn Nord mener, at tilbagekaldelse af samtykke bør kunne ske til enhver medarbejder omfattet af personkredsen for lov om voksenansvar.

§ 2 stk. 2 - Samtykke for børn under 12 år

Socialtilsyn Nord mener, at det bør fremgå klart af bestemmelsen, at ved børn under 12 år, bør både barnet og forældremyndighedsindehaver samtykke til aflæggelse af rusmiddeltest.

I de tilfælde hvor forældremyndighedsindehaver har samtykket, men barnet ikke ønsker at deltage, følger det af stk. 3, at testen ikke kan gennemføres.

I de tilfælde hvor forældremyndighedsindehaver har tilbagekaldt samtykke til rusmiddeltest, men den unge selv har samtykket, følger det ligeledes, at testen ikke kan gennemføres.

Idet samtykke fra begge parter således de facto er en forudsætning, bør dette fremgå af bestemmelsen.

§ 2 stk. 5 - Orientering til forældremyndighedsindehaver

- Aldersbegrænsning

Socialtilsyn Nord mener ikke, at orienteringsadgangen for forældremyndighedsindehaver skal begrænses til børn over 12 år.

Socialtilsyn Nord mener således, at forældremyndighedsindehaver, til et barn under 12 år, ligeledes skal orienteres om de tilfælde, hvor der er anvendt en rusmiddeltest i overensstemmelse med forældremyndighedsindehavers

samtykke, jf. voksenansvarslovens § 6 stk. 1.

- Orienteringens indhold

Socialtilsyn Nord mener, at det bør uddybes hvad en sådan orientering til forældremyndighedsindehaver skal indeholde, herunder hvor fyldestgørende den bør være.

Det bør således fremgå, om en sådan orientering skal omhandle begrundelsen for foretagelsen, jf. lovens § 6 stk. 1.

Ligeledes bør det fremgå, om orienteringen skal redegøre for resultatet af testen. I så fald bør der indhentes samtykke fra den unge over 15 år, jf. bekendtgørelse om videregivelse af helbredsoplysninger § 8 stk. 1.

Til § 22 og § 23 – indberetningspligt ved magtanvendelser

Socialtilsyn Nord mener, at kommunale plejefamilier også bør omfattes af pligten til indberetning.

Dette fordi Socialtilsynet ellers ikke vil få lejlighed til at vurdere, om de foretagne magtanvendelser giver anledning til tilsynsmæssige overvejelser i forhold til den kommunale plejefamilie.

--oOo--

Ved spørgsmål til ovenstående kan der rettes henvendelse til jurist Sarah Sieker Juhlert på tlf. 72 33 69 92 eller e-mail saju@hjoerring.dk

Med venlig hilsen

Sigrid Fleckner
Tilsynschef
Socialtilsyn Nord

Social- og Indenrigsministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K

WILDERS PLADS 8K
1403 KØBENHAVN K
TELEFON 3269 8888
DIREKTE +45 32698854

Att. caw@sim.dk og riwa@sim.dk
Kopi til p-boern@sim.dk

EER@HUMANRIGHTS.DK
MENNESKERET.DK

DOK. NR. 16/02624-3

HØRING OVER BEKENDTGØRELSE OM VOKSENANSVAR FOR ANBRAGTE BØRN OG UNGE

11. OKTOBER 2016

Ved e-mail af 12. september 2016 har Social- og Indenrigsministeriet anmodet om Institut for Menneskerettigheders eventuelle bemærkninger til et udkast til bekendtgørelse om voksenansvar for anbragte børn og unge.

Institut for Menneskerettigheder har med udgangspunkt i Børnekonventionens artikel 3 om hensynet til barnets tarv og artikel 12 om inddragelse af barnet følgende bemærkninger til udkastet til bekendtgørelsen:

1. ANBRINGELSE AF BØRN OG UNGE PÅ SIKREDE INSTITUTIONER (UDKASTETS § 6):

Bestemmelsen i § 6, stk. 1, angiver, at Børn og unge-udvalget har kompetencen til at anbringe et barn eller en ung, der er fyldt 12 år, på en sikret institution. Bekendtgørelsen indeholder ikke tilsvarende angivelser af Børn og ungeudvalgets kompetence til at anbringe børn og unge på delvis lukkede døgninstitutioner og delvis lukkede afdelinger på døgninstitutioner (§ 4) eller i særligt sikrede afdelinger (§7). Instituttet går ud fra, at denne forskel kan have sammenhæng med, at social- og indenrigsministeren i bekendtgørelsens § 6, stk. 2, har udnyttet servicelovens bemyndigelse til at bestemme, at Børn og unge-udvalget ved anbringelse på en sikret institution i ganske særlige tilfælde kan dispensere fra den nedre aldersgrænse på 12 år.

Instituttet er af den opfattelse, at for børn under 12 år taler hensynet til deres bedste interesse (tarv) generelt imod en anbringelse på en sikret døgninstitution. Instituttet finder derfor, at sådan anbringelse af så små børn bør undgås. Der henvises i den forbindelse også til instituttets hørings svar vedrørende ændringsforslaget til lov om social service

(undersøgelse af effekter, aflåsning af værelser og afdelinger om natten samt oprettelse af særlige isolationsrum), som fremsendes ministeriet inden høringsfristens udløb, jf. ministeriets sagsnr.: 2016-3656.

Fastholdes dispensationsmuligheden, finder instituttet, at der bør fastsættes nærmere regler om, i hvilke ganske særlige tilfælde Børn og unge-udvalget kan dispensere fra 12-årsaldersgrænsen og i den forbindelse, hvilke krav der skal stilles til beboersammensætningen.

Instituttet anbefaler,

- at Social- og Indenrigsministeriet med hjemmel i servicelovens bemyndigelsesbestemmelse fastsætter nærmere regler om, hvornår børn under 15 år, evt. 12 år, kan anbringes på en sikret institution.
- at Social- og Indenrigsministeriet fastsætter regler om, hvilke krav der skal stilles til beboersammensætningen på sikrede institutioner/afdelinger, hvor børn under 15 år, evt. 12 år, anbringes.

2. AFLÅSNING OM NATTEN AF VÆRELSE PÅ SIKREDE INSTITUTIONER (UDKASTETS § 10)

Efter instituttets opfattelse bør det sikres, at børn og unge, hvis værelser aflåses om natten, har mulighed for at tilkalde personale.

- Instituttet anbefaler, at det tilføjes som et sidste pkt. i bekendtgørelsens § 10, at der skal være mulighed for, at barnet eller den unge på et aflåst værelse kan tilkalde personale.

3. UNDERSØGELSE AF PERSON OG OPHOLDSRUM (UDKASTETS § 16, STK. 3)

Efter bekendtgørelsens § 16, stk. 3, har et barn eller en ung, hvis person eller opholdsrum skal undersøges, som udgangspunkt ret til at få oplyst grunden til undersøgelsen. Efter instituttets opfattelse bør reglen om inddragelse af barnet eller den unge udformes i overensstemmelse med Børnekonventionens artikel 12, således at barnet eller den unge får lejlighed til at udtale sig og til at få sine synspunkter tillagt vægt i overensstemmelse med sin modenhed. Til sammenligning kan henvises til bekendtgørelsesudkastets § 20, stk. 3.

- Instituttet anbefaler, at bestemmelsen i § 16, stk. 3, udformes i overensstemmelse med reglen i Børnekonventionens artikel 12.

4. BRUG AF TELEFON PÅ AFDELINGER, HVOR DER ER UNGE I VARETÆGTSSURROGAT (UDKASTETS § 21, STK. 6)

I praksis kan politiets krav om, at unge, der er anbragt i varetægtssurrogat på en sikret døgninstitution, ikke må have adgang til telefon eller andre kommunikationsmidler, få betydning for kommunikationsfriheden for andre unge på institutionen. Efter instituttets opfattelse kan det udgøre et ikke-proportionalt indgreb, hvis unge anbragte, der ikke er i varetægtssurrogat, fratages deres ret til at kommunikere med omverdenen via telefon eller andet kommunikationsmiddel alene for at undgå, at andre unge, der er anbragt samme sted i varetægtssurrogat, kan gøre brug af de pågældendes telefon m.v.

- Instituttet anbefaler, at Social- og Indenrigsministeriet i forbindelse med fastsættelse af regler om beboersammensætningen på sikrede døgninstitutioner inddrager hensynet til kommunikationsfriheden for børn og unge, som der ikke er anbragt i varetægtssurrogat, og for hvem der ikke grund til at begrænse retten til kommunikationsfrihed.

Med venlig hilsen

Eva Ersbøll

SENIORFORSKER

Social- og Indenrigsministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Sendt pr. mail til: caw@sim.dk og riwa@sim.dk samt i kopi til p-boern@sim.dk

Svar på høring over bekendtgørelse om voksenansvar for anbragte børn og unge

Social- og Indenrigsministeriet har den 12. september 2016 bedt KL om eventuelle bemærkninger til udkast til bekendtgørelse om voksenansvar for anbragte børn eller unge.

Det har desværre ikke været muligt at få KL's høringssvar politisk behandlet inden fristen. KL fremsender derfor et foreløbigt høringssvar og vil fremsende eventuelle yderligere bemærkninger, når sagen har været politisk behandlet.

KL tager forbehold for de økonomiske konsekvenser i henhold til DUT princippet.

KL har følgende bemærkninger til udkast til bekendtgørelse:

Manglende hjemmel

Efter at have nærlæst udkast til bekendtgørelse og forslag til lov om voksenansvar er KL blevet opmærksom på, at hjemlen til at fastholde, eller føre et barn eller ung til et andet opholdsrum, hvis barnet eller den unge udviser en sådan adfærd, at fortsat ophold i fællesskabet er uforsvarligt, ikke længere fremgår af lovgivningen.

Der må, for KL at se, være sket en fejl, da hjemlen er nødvendig for at sikre, at en enkelt ungs destruktive adfærd ikke ødelægger det for de andre børn, som opholder sig i fællesskabet.

KL mener ikke, at hjemlen er indeholdt i hverken hjemlen om fysisk guidning, der kræver, at den unge følge frivilligt med eller fysisk magtanvendelse, der kræver, at barnet eller den unge er til fare for sig selv eller andre.

Et eksempel fra Magtanvendelsesudvalget illustrerer det således:

"En ung opleves i en spisesituation som meget provokerende både over for de ansatte og de andre børn og unge – i første omgang verbalt, dernæst ved at smide med maden. Situationen kulminerer ved, at han smider sine ben op på bordet."

Spørgsmål: Hvorledes skal personalet i eksemplet ovenfor forholde sig, hvis den unge nægter at lade sig "guide" væk fra situationen jf. § 6 i lov om voksenansvar om fysisk guidning ?

Dato: 11. oktober 2016

Sags ID: SAG-2016-04824
Dok. ID: 2248429

E-mail: JBS@kl.dk
Direkte: 3370 3276

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 1 af 7

Svar: Hvis den unge nægter at lade sig guide væk fra situationen, jf. § 6 i lov om voksenansvar, har personalet ifølge lov om voksenansvar alene mulighed for, at bede de andre unge om enten at acceptere den unges adfærd eller bede dem om at fjerne sig fra den unge. Personalet kan nemlig hverken fastholde eller føre den unge bort med magt, da den unge ikke er til fare for sig selv eller andre, jf. § 9 i lov om voksenansvar om fysisk magtanvendelse.

KL mener, at det uhensigtsmæssigt, at en enkelt ungs destruktive adfærd skal kunne ødelægge det for de andre børn, som opholder sig i fællesskabet.

KL anbefaler derfor, at hjemlen til at anvende fysisk magt i de situationer, hvor barnet eller den unge udviser en adfærd, der gør, at fortsat ophold i fællesskabet er uforsvarligt, fastholdes.

Generelt om udkast til bekendtgørelse

Det er KL's umiddelbare vurdering, at bekendtgørelsen er svær at læse for både praktikere, kommunale plejefamilier og for de anbragte børn og unge, hvis retssikkerhed man ønsker at beskytte.

KL vil anbefale, at bekendtgørelsen får et ekstra kvalitetstjek og gøres læsbar og anvendelig for dem, der skal anvende den i praksis. Herudover bør hver bestemmelse følges op med en præcis forklaring og kobling til lov om voksenansvar i den kommende vejledning.

Anbringelse påbegyndt før det fyldte 18. år

I bekendtgørelsens § 1 fremgår, at ophold på en døgninstitution skal være påbegyndt før det fyldte 18. Dog gælder der en undtagelse herfra, hvis opholdet på døgninstitutionen, sker i medfør af straffelovens § 74 a.

KL vil for en god orden skyld gøre opmærksom på, at ophold på et anbringelsessted uanset om det er en døgninstitution, et opholdssted eller en plejefamilie, skal være påbegyndt før det fyldte 18. år. KL vil derfor anbefale, at der i § 1 henvises til alle anbringelsestyper.

KL vil herudover gøre opmærksom på, at undtagelsen i stk. 2 udover døgninstitutioner også gælder for opholdssteder.

Rusmiddeltest

I bekendtgørelsens § 2 fremgår, at det anbragte barn eller unge kun kan tilbagekalde sit samtykke til rusmiddeltest, hvis det sker udtrykkeligt til anbringelsesstedets leder eller dennes stedfortræder. Det fremgår videre, at aflæggelse af rusmiddeltest altid skal ske efter de almindelige sundhedsfaglige forskrifter.

KL mener ikke at kriterierne for tilbagekaldelse af et samtykke er foreneligt med bemærkningerne til forslag til lov om voksenansvar. Her fremgår, at det anbragte barn eller unge altid kan trække sit samtykke tilbage. En tilbagekaldelse vil således ikke være afhængig af, at tilbagekaldelsen sker udtrykkeligt til anbringelsesstedets leder eller dennes stedfortræder. KL vil derfor anbefale, at det i stedet kommer til at fremgå, at barnet eller

den unge til hver en tid kan tilbagekalde sit samtykke uanset til hvem på anbringelsesstedet det måtte ske.

KL vil ligeledes anbefale, at det kommer til at fremgå, at forældremyndighedsindehaveren til børn under 12 år også kan trække sit samtykke tilbage.

Videre vil KL anbefale, at det kommer til at fremgå klart af enten bekendtgørelsen eller den kommende vejledning, hvilke "almindelige" sundhedsfaglige forskrifter der tænkes på i forbindelse med aflæggelse af rusmiddelest.

Tilbageholdelse i forbindelse med eller under anbringelsen

I bekendtgørelsens § 3 fremgår, at både børn og unge-udvalget og kommunalbestyrelsen kan træffe afgørelse om tilbageholdelse af barnet eller den unge i 14 dage i forbindelse med eller under anbringelsen. Det fremgår videre, at kommunalbestyrelsen i forbindelse med en afgørelse om tilbageholdelse, træffer afgørelse om, hvor mange dage inden for de 14 dage, der kan ske tilbageholdelse. Videre fremgår det, at tilbageholdelse af barnet eller den unge alene kan ske ved at anvende fysisk magt efter § 9 i lov om voksenansvar i form af, at barnet eller den unge fastholdes fysisk for at forhindre den pågældende i at forlade anbringelsesstedet.

Det er nyt, at kommunalbestyrelsen som følge af de nye regler om tilbageholdelse under anbringelsen og en eventuel forlængelse heraf, skal træffe afgørelse om, hvor mange dage tilbageholdelsen skal vare inden for de 14 dage under og efter anbringelsen. KL skal derfor gøre opmærksom på et vist administrativt ressourcetræk i den forbindelse.

KL er ikke enig i, at anvendelse af fysisk magt i form af, at barnet eller den unge fastholdes for at forhindre den pågældende i at forlade anbringelsesstedet, har hjemmel i § 9 i lov om voksenansvar. § 9 omhandler alene de tilfælde, hvor barnet eller den unge udviser en adfærd, der er til fare for barnet eller den unge selv, de øvrige anbragte børn og unge, personalet eller andre, der opholder sig på anbringelsesstedet.

Efter KL's opfattelse vil tilbageholdelse af et barn eller ung alene kunne ske, når det må anses for at have afgørende betydning for at imødekomme barnet eller den unges særlige behov for støtte, og når det i den forbindelse vurderes, at have afgørende betydning for den socialpædagogiske behandling. Det handler således ikke om, at barnet eller den unge er til fare for sig selv eller andre.

Hvis den "fysiske tilbageholdelse" efter § 11 af et barn eller ung har hjemmel i § 9, er der efter KL's opfattelse ikke grund til at skulle indberette og registrere fastholdelse efter § 11, jf. § 21.

Delvis lukkede døgninstitutioner og delvis lukkede afdelinger

I bekendtgørelsens § 4 præciseres, hvad der forstås ved en delvis lukket døgninstitution og en delvis lukket afdeling på en døgninstitution.

Dato: 11. oktober 2016

Sags ID: SAG-2016-04824
Dok. ID: 2248429

E-mail: JBS@kl.dk
Direkte: 3370 3276

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 3 af 7

Det er tydeligt, at bekendtgørelsesteksten i § 4 er en direkte afskrift fra nugældende bekendtgørelse om magtanvendelse over for børn og unge anbragt uden for hjemmet.

KL vil anbefale, at bestemmelsen gøres kortere, og at der kun tages det med, der er nødvendig for forståelsen af, hvad en delvis lukket døgninstitution og delvis lukket afdeling er for en størrelse.

KL anbefaler derfor, at de to enslydende tekster i bekendtgørelsens § 4, stk. 1 og 3 slås sammen.

Det foreslås videre, at stk. 2 får følgende ordlyd: "Institutionen eller afdelingen skal være godkendt som henholdsvis delvis lukket døgninstitution eller delvis lukket afdeling af socialtilsynet, der fører det driftsorienterede tilsyn med tilbuddet, jf. § 2 i lov om socialtilsyn."

Endelig foreslås det, at stk. 4 tages ud, da socialtilsynet i forbindelse med godkendelsen af en delvis lukket afdeling på en døgninstitution tager højde for personalets forudsætninger. Hvis lovgiver ønsker at bibeholde teksten, vil KL foreslå, at teksten i stedet kommer til at fremgå af kvalitetsmodellen, som tilsynene anvender i forbindelse med godkendelsen.

Sikrede døgninstitutioner

I bekendtgørelsens § 6 fremgår, at børn og unge-udvalget kan træffe afgørelse om at anbringe et barn eller en ung, der er fyldt 12 år, på en sikret døgninstitution, jf. § 63 b, stk. 2, nr. 1-3, og § 69 i lov om social service. Videre står der § 6, stk. 2, at børn og unge-udvalget i ganske særlige tilfælde kan dispensere fra den aldersgrænse, der er nævnt i § 63 b, stk. 1 i lov om social service.

KL kan ikke af den gældende § 63 b i lov om social service læse, at der gælder en særlig aldersgrænse, som børn og unge-udvalget kan dispensere fra.

KL undrer sig over, at lovgiver har udarbejdet en bekendtgørelsestekst, der henviser til en regel i lov om social service, der i øjeblikket er i høring og som hverken er behandlet eller vedtaget i Folketinget, jf. høring over forslag til lov om ændring af lov om ændring af lov om social service (undersøgelse af effekter, aflåsning af værelser og afdelinger om natten samt oprettelse af særlige isolationsrum).

Da bekendtgørelsesteksten henviser til regler, der netop nu er i høring og som endnu ikke er fremsat endsige vedtaget i Folketinget, har KL vanskeligt ved at give kvalificerede bemærkninger til bekendtgørelsesteksten.

Aflåsning af værelser om natten

I bekendtgørelsens § 10 fremgår, at det er socialtilsynet, der giver tilladelse til at aflåse værelserne om natten, hvis det sker med udgangspunkt i ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn.

Dato: 11. oktober 2016

Sags ID: SAG-2016-04824
Dok. ID: 2248429

E-mail: JBS@kl.dk
Direkte: 3370 3276

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 4 af 7

KL har brug for en forklaring på, hvad der menes med, at tilladelse til aflåsning af værelserne om natten sker med udgangspunkt i ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn.

KL kan ikke se af nuværende tekst i den gældende § 19, stk. 3, i bekendtgørelse om magtanvendelse over for børn og unge, der er anbragt uden for hjemmet, at tilladelse skal ske med udgangspunkt i ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn.

KL er bekymret for, at den nye tekst indskrænker socialtilsynets mulighed for at give tilladelse til aflåsning af værelser om natten.

KL vil derfor anbefale, at lovgiver fastholder den oprindelige tekst i § 19, stk. 3, i bekendtgørelse om magtanvendelse over for børn og unge, der er anbragt uden for hjemmet.

KL vil også anbefale, at teksten i § 10 i udkast til ny bekendtgørelse afsluttes med, at aflåsning af værelser om natten i sikrede afdelinger ikke betragtes som isolation.

Ophold på sikrede døgninstitutioner for udlændige under 15 år uden lovligt ophold i Danmark

I bekendtgørelsens § 14, stk. 3, oplystes de bestemmelser i lov om voksenansvar, som gælder for udlændinge under 15 år uden lovligt ophold i DK.

KL undrer sig over, at udlændinge under 15 år, der ikke har lovligt ophold her i landet, er omfattet af § 8 om afværgehjælp og § 9 om fysisk magtanvendelse i lov om voksenansvar men derimod ikke omfattet af § 6 om fysisk guidning.

KL tænker, der må være sket en fejl og anbefaler, at lovgiver indfører § 6 i bekendtgørelsens § 14, stk. 3.

Brevveksling, telefonsamtaler og anden kommunikation

I bekendtgørelsens § 15, stk. 3, fremgår, at indgående og udgående brev eller "anden skriftlig henvendelse" enten kan returneres eller tilintetgøres, hvis barnet eller den unge ikke ønsker henvendelsen åbnet.

KL vil anbefale, at lovgiver præciserer, hvad der menes med "anden skriftlig henvendelse". KL har vanskeligt ved at forstå, hvordan man kan returnere "anden skriftlig henvendelse" uden at læse henvendelsen, hvis man med "anden skriftlig henvendelse" fx mener en sms eller en mail. Tilsvarende spørgsmål kan stilles, når institutionen skal tilintetgøre "anden skriftlig henvendelse", der ikke er et brev. Er det da nok fx at slette mailen, eller skal institutionen også slette mailen fra "skraldespanden" på computeren og det, der ligger bagved. Det kræver for KL at se, at personalet har visse tekniske færdigheder.

Registrering og indberetning

I bekendtgørelsens § 22 fremgår blandt andet, at anbringelsesstedets leder eller dennes stedfortræder eller den kommunale plejefamilie skal registrere en magtanvendelse – tilladt eller ikke tilladt - indenfor 24 timer.

Dato: 11. oktober 2016

Sags ID: SAG-2016-04824
Dok. ID: 2248429

E-mail: JBS@kl.dk
Direkte: 3370 3276

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 5 af 7

Videre fremgår det i bestemmelsen, hvorledes anbringelsesstedets leder og dennes stedfortræder i øvrigt skal forholde sig. Blandt andet fremgår det, at lederen og dennes stedfortræder uden ugrundet ophold skal sende kopi af indberetningsskemaet til forældremyndighedsindehaveren, uanset om der er tale om en tilladt eller ikke tilladt magtanvendelse.

Det er nyt, at forældremyndighedsindehaveren også skal have en kopi af indberetningsskemaet, når der er foretaget en ikke-tilladt magtanvendelse, og når der er foretaget undersøgelse af barnet eller den unges person og opholdsrum. KL undrer sig over disse ændringer, og vil i den forbindelse gøre opmærksom på det ekstra administrative ressourcetræk, det vil medføre.

KL undrer sig over, at der intet sted i bestemmelsen fremgår noget om, hvorledes den kommunale plejefamilie skal forholde sig, efter familien har registreret sin hændelse på et indberetningsskema. Det fremgår til gengæld tydeligt, hvad anbringelsesstedets leder og dennes stedfortræder skal gøre.

KL vil anbefale, at der i bekendtgørelsesteksten tages stilling til, hvorledes den kommunale plejefamilie skal forholde sig. KL vil dog gøre opmærksom på, at den kommunale plejefamilie ikke, ligesom institutionens leder eller dennes stedfortræder, bør sende kopi af indberetningsskemaet til forældremyndighedsindehaveren, da dette vil kunne vanskeliggøre samarbejdet mellem den kommunale plejefamilier og forældremyndighedsindehaveren.

Endelig vil KL gøre opmærksom på, at der må være sket en fejl i bekendtgørelsens § 22, stk. 1, idet § 19 i lov om voksenansvar ikke bør stå opført her, da bestemmelsen ikke fremgår af § 21 i lov om voksenansvar.

Klageadgang

I bekendtgørelsens § 23 fremgår, at både lederen, dennes stedfortræder og den anbringende kommune skal oplyse barnet eller den unge samt forældremyndighedsindehaverne om adgangen til at rette henvendelse til det tilsyn, der er nedsat i henhold til grundlovens § 71, stk. 7, herefter kaldet § 71-tilsynet, med personer, der er underkastet administrativ frihedsberøvelse.

KL stiller sig uforstående overfor, at lederen, dennes stedfortræder og den anbringende kommune i forbindelse med anbringelsen skal oplyse om adgangen til at rette henvendelse til § 71-tilsynet.

KL bekendt er § 71-tilsynets sagsområde ifølge Folketingets hjemmeside, at føre tilsyn med personer, der er administrativt frihedsberøvede, herunder føre tilsyn med behandlingen af tvangsindlagte psykiatriske patienter, demente, der bliver tilbageholdt på et plejehjem, og tvangsanbragte børn. Det vil altså sige, at § 71-tilsynet på børne- og ungeområdet primært beskæftiger sig med tvangsanbragte unge på sikrede og særligt sikrede afdelinger og således ikke anbragte, hvor forældrene har givet samtykke til anbringelsen.

Dato: 11. oktober 2016

Sags ID: SAG-2016-04824
Dok. ID: 2248429

E-mail: JBS@kl.dk
Direkte: 3370 3276

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 6 af 7

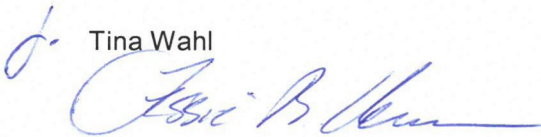
KL vil anbefale, at det kommer til at fremgå tydeligt af bekendtgørelses-teksten, hvornår lederen, dennes stedfortræder og den anbringende kommuner, skal informere barnet eller den unge samt forældremyndighedsindehaveren om adgangen til at rette henvendelse til § 71-tilsynet.

Anonym henvendelse

I bekendtgørelsens § 25 fremgår, at socialtilsynet skal oplyse anbragte børn og unge om adgangen til at henvende sig anonymt til socialtilsynet om bekymrende forhold på anbringelsesstedet.

KL vil anbefale at bekendtgørelsens § 25 tages ud, da den allerede fremgår af § 11 i lov om socialtilsyn. Hvis lovgiver vælger, at bibeholde bestemmelsen i bekendtgørelsen, bør den som minimum suppleres med, at også de ansatte samt den kommunale plejefamilie kan rette henvendelse til socialtilsynet om bekymrende forhold. Herudover bør det fremgå, at det er nok, at socialtilsynets oplysning, sker ved opslag på en fælles opslagstavle, på socialtilsynets hjemmeside, i en informationspjece om tilbuddet eller på anden måde, hvor såvel børnene, de unge, deres forældre og andre har adgang til oplysningerne.

Med venlig hilsen

 Tina Wahl

Dato: 11. oktober 2016

Sags ID: SAG-2016-04824
Dok. ID: 2248429

E-mail: JBS@kl.dk
Direkte: 3370 3276

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 7 af 7

Social- og Indenrigsministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Emdrupvej 115 A 5. etage
2400 København NV
Tlf. nr. +45 7023 3400
E-mail: los@los.dk
CVR nr. 15906987

www.los.dk

København, den 11. oktober 2016

Høringssvar vedr. udkast til bekendtgørelse om voksenansvar for anbragte børn og unge

LOS – De Private Sociale Tilbud takker for muligheden for at afgive høringssvar ift. udkast til bekendtgørelse om voksenansvar for anbragte børn og unge.

Bekendtgørelsen har til hensigt at tydeliggøre reglerne for magtanvendelse over for anbragte børn og unge, hvilket LOS finder hensigtsmæssigt af hensyn til barnet eller den unges retssikkerhed. Høringssvaret er opdelt i kommentarer til de enkelte bestemmelser.

Anvendelse af rusmiddeltest samtykke

§ 2, stk. 1

Tilføjelsen af § 2, stk. 1 i bekendtgørelsen præciserer fremgangsmåden ved adgangen til anvendelse af rusmiddeltest med forudgående samtykke.

Bestemmelsen udspringer af lov nr. 619 af 8. juni 2016 om voksenansvar for anbragte børn og unge (herefter voksenansvarsloven) § 5, hvoraf dennes stk. 1 bestemmer, bestemmelsen omfatter opholdssteder og døgninstitutioner efter lovbekendtgørelse nr. 1284 af 17. november 2015 om social service (herefter serviceloven) § 66, stk. 1, nr. 5 og 6. Voksenansvarslovens § 5 hjemler ret for personale til at foretage rusmiddeltest, når barnet eller den unge har et misbrug eller der er konkrete grunde til at antage, at barnet eller den unge har indtaget rusmidler. Det er således personalet på anbringelsesstedet, der har kompetencen til at udføre testen, såfremt betingelserne herfor er opfyldte.

LOS vil gerne have afklaret, hvorvidt rusmiddeltesten også gælder, når den unge opholder sig i en intern skole, tilknyttet et anbringelsessted.

Det fremgår af ministeriets høringsnotat til lov om voksenansvar, at ministeriet har tilrettet lovforslaget, således at den personkreds, der er omfattet af lovforslaget, er ansatte, som udfører pædagogisk arbejde eller undervisning: *”Ministeriet har tilrettet lovforslaget, således at alle ansatte, der udfører pædagogisk arbejde eller undervisning på interne skoler på anbringelsessteder efter § 66, stk. 1, nr. 5 og 6, bliver omfattet af forslaget”.*

Udvidelse af anvendelsesområdet begrænses dog til de ansatte, som har deres primære ansættelse på den interne skole. Ændringen beror på, at personalet på institutionerne ikke skal navigere mellem to regelsæt, herunder folkeskolens og servicelovens magtanvendelsesregler. I bemærkningerne til voksenansvarslovens § 5 blev det foreslået, at personalet på de interne skoler omfattes af servicelovens §§ 8-10 om kortvarig fastholdelse og bortvisning, afværgehjælp og fysisk magtanvendelse. De ansatte på interne skoler på opholdssteder og døgninstitutioner, jf. servicelovens § 66, stk. 1, nr. 5 og 6, som udfører pædagogisk arbejde

eller undervisning, får udvidet adgang til at anvende samme handlemuligheder, som gælder for den øvrige del af institutionen. Lovgiver har i bemærkningerne til lov om voksenansvar, vedrørende udvidelse af reglerens anvendelsesområde, tilkendegivet følgende: *"Der er derfor behov for at sikre, at personalet har de samme redskaber, uanset om redskaberne anvendes i forbindelse med undervisningen eller uden for undervisningstiden – både af hensyn til det barn eller den unge der gribes ind over for, men også af hensyn til de øvrige børn og unges læring og trivsel"*.

Lov om voksenansvar og bekendtgørelsen om voksenansvar anvender konsekvent betegnelsen 'personale' for hvem, der har kompetencen til at udføre et givent indgreb. Efter lovteksten i udkastet til bekendtgørelsen er det uklart, hvorvidt bekendtgørelsens § 2 finder anvendelse, når barnet eller den unge finder sig i den til anbringelsesstedet tilknyttede interne skole. LOS mener, dette bør præciseres for at skabe klarhed.

§ 2, stk. 3

Det følger af udkastet til bekendtgørelsens § 2, stk. 1, at barnet eller den unge skal afgive et generelt samtykke til anvendelse af en rusmiddeltest i den konkrete situation til anbringelsesstedets leder eller dennes stedfortræder. Af bestemmelsens stk. 2 fremgår det, at samtykket afgives for en ubegrænset tidsperiode, men samtykket vil altid kunne tilbagekaldes af barnet eller den unge samt af forældremyndighedsindehaveren, jf. voksenansvarslovens § 5, stk. 1. Efter voksenansvarsloven § 5, stk. 1 skal forældremyndighedsindehaveren til børn og unge under 12 år have afgivet et generelt samtykke til, at barnet eller den unge kan afgive et generelt samtykke til at aflægge en rusmiddeltest. Ydermere foreslås det i bemærkningerne hertil, at barnet eller den unge altid skal medvirke frivilligt til aflæggelse af rusmiddeltesten. Det fremgår dog af bemærkningerne til voksenansvarslovens § 5, stk. 3 om rusmiddeltest, at barnet også kan modsætte sig aflæggelsen; *"Det skal således være muligt for barnet eller den unge ved sine ord eller handling at modsætte sig aflæggelsen af en konkret rusmiddeltest, uden at dette får konsekvenser for barnet eller den unge"*.

LOS mener, det burde præciseres, om barnets handlinger, ved at modsætte sig aflæggelse af rusmiddeltest, giver anledning til at revurdere barnets samtykke. Barnet eller den unge har altid ret til at tilbagekalde sit samtykke, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 4, hvilket efter ordlyden af bestemmelsen skal ske 'udtrykkeligt'. I henhold til bemærkningerne til voksenansvarsloven, kan der sås tvivl omkring barnets frivillige samtykke. Følgende fremgår af bemærkningerne: *"Der vil efter omstændighederne kunne være tvivl om, hvorvidt barnet eller den unges adfærd mv. skal forstås således, at barnet eller den unge har trukket sit generelle samtykke tilbage, eller om barnet eller den unge blot ønsker at modsætte sig en konkret rusmiddeltest."*

Ifølge bemærkningerne vil det i sådanne situationer ikke vil være muligt at gennemføre en rusmiddeltest. Personalet skal efterfølgende spørge barnet eller den unge, om den modsættende via handling eller ord skal fortolkes som, at den pågældende ønsker at trække sig generelle samtykke tilbage.

LOS mener, det bør fremgå, hvorledes tilbuddet skal forholdes sig, såfremt en ung samtykker til en rusmiddeltest, men forældremyndighedsindehaveren tilbagekalder deres samtykke. Derudover mener LOS, det skal præciseres, at nægtelse af rusmiddeltesten i det konkrete tilfælde skal give anledning til drøftelse om, hvorvidt det generelle samtykke stadig er gældende, jf. udkast til bekendtgørelsen om voksenansvar § 2, stk. 1, jf. stk. 3. Ydermere bør det tydeliggøres, hvornår det generelle samtykke er tilbagekaldt, såfremt den unge eller

barnet ønsker at tilbagekalde sit samtykke, men lederen af anbringelsesstedet eller dennes stedfortræder ikke er tilstede.

§ 2, stk. 4

I forlængelse af ovenstående skal et samtykke leveres udtrykkeligt til lederen eller dennes stedfortræder jf. udkast til bekendtgørelsen om voksenansvar § 2, stk. 4. Det følger af alment samtykkeregler, at samtykket skal tilbagekaldes til samme person, som det blev afgivet til.

LOS vil dog gøre opmærksom på, at afgrænsning af den personkreds, hvem barnet eller den unge kan tilbagekalde sit generelle samtykke hos, kan skabe praktiske udfordringer. Hertil kan nævnes de tilfælde, hvor lederen eller stedfortræderen ikke er kontaktbare på det tidspunkt, hvor barnet eller den unge ønsker at tilbagekalde sit generelle samtykke. Såfremt det generelle samtykke kan betragtes som tilbagekaldt ved at barnets eller den unges ord eller handlinger modsætter sig en rusmiddeltest, som bemærkningerne til § 5 i voksenansvarsloven muliggør, er den praktiske problematik vedrørende stk. 4 ikke aktuel.

§ 2, stk. 5

Det fremgår af udkast til bekendtgørelsens stk. 5, at forældremyndighedsindehaveren til et barn eller ung over 12 år, skal orienteres om de tilfælde, hvor en rusmiddeltest er anvendt.

LOS mener, det bør præciseres, hvordan en sådan orientering skal foregå, og hvor fyldestgørende den skal være. Hertil skal det bestemmes, hvorvidt resultatet af testen skal indgå i orienteringen. I så fald skal den unge over 15 afgive samtykke hertil, jf. § 8 i bekendtgørelse nr. 665 af 14. september 2016 om information og samtykke og videregivelse af helbredsoplysninger mv.

Registrering og indberetning

§ 23, stk. 3

Det følger af udkast til bekendtgørelse om voksenansvar § 23, stk. 3, at det er anbringelsesstedets leder eller dennes stedfortræder, som samtidig med sin indberetning til Socialtilsynet, skal sende en kopi af denne til den kommunalbestyrelse, som har ansvaret for barnet eller den unge, jf. lovbekendtgørelse nr. 1052 af 8. september 2016 om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Tidligere fastslog bekendtgørelse nr. 186 af 20. februar 2015 om magtanvendelse over for børn og unge anbragt uden for hjemmet § 44, stk. 7, følgende: *"Tilbuddets leder skal samtidig med sin indberetning til socialtilsynet give kopi af denne til den implicerede medarbejder og skal endvidere orientere forældremyndighedens indehaver og den kommunalbestyrelse, der har ansvaret for barnets eller den unges ophold i tilbuddet, jf. §§ 9 og 9 a i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område om indberetningen."*

I udkastet til bekendtgørelse om voksenansvar er det påkrævet af tilbuddene, at de sender en kopi af indberetningen til forældremyndighedsindehaveren samt den indbringende kommune. Tilbuddene skal ikke blot orientere om indberetningen til forældrene, hvilket tidligere har været praksis på området.

LOS vil gerne have klarlagt, hvorfor lovgiver har valgt en sådan ændring - og hvad denne begrundes med.

Med venlig hilsen

Michael Graatang
Direktør

Anne Rugholt
Juridisk konsulent

Social- og Indenrigsministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Fremsendes alene pr. e-mail til Charlotte Avnsted-Vilman (caw@sim.dk) og riwa@sim.dk med kopi til pboern@sim.dk

Socialtilsyn Syds høringsvar til udkast til bekendtgørelse om voksenansvar for anbragte børn og unge

Social- og Indenrigsministeriet fremsendte den 12. september 2016 udkast til bekendtgørelse om voksenansvar for anbragte børn og unge i høring hos bl.a. Socialtilsyn Syd.

Socialtilsyn Syd har følgende konkrete bemærkninger til udkastet:

Bemærkninger til registrering og indberetning (§§ 22-23)

Socialtilsyn Syd foreslår, at kommunale plejefamilier ligeledes omfattes af indberetningspligten, og at §§ 22, stk. 4 og 23, stk. 1 udvides med kommunale plejefamilier i overensstemmelse hermed, således at socialtilsynene har mulighed for løbende at vurdere, om foretagne indgreb giver anledning til tilsynsmæssige overvejelser.

Bemærkninger til muligheden for henvendelse til socialtilsynene (§ 25)

Socialtilsyn Syd foreslår, at ordlyden af § 25 bringes i overensstemmelse med ordlyden af lov om socialtilsyn § 11, stk. 1, 2. pkt., således at § 25 ændres til:

”Det socialtilsyn, der fører det driftsorienterede tilsyn med anbringelsesstedet, jf. § 2 i lov om socialtilsyn, skal oplyse børn og unge om *muligheden for* at henvende sig anonymt til socialtilsynet om bekymrende forhold på anbringelsesstedet”.

Med venlig hilsen

Peter Bjerregaard Andersen
Tilsynschef

Socialtilsyn Syd

Lindevej 5A
Bygning 6 & 7
5750 Ringe
Tlf. 7253 1900
socialtilsynsyd@fmk.dk
www.socialtilsynsyd.dk
03-10-2016

Kontakt
Sissel Schmidt

sschm@faaborgmidtfyn.dk

Social- og Indenrigsministeriet

Dato: 10. oktober 2016

Sendes alene pr. e-mail til:

caw@sim.dk

riwa@sim.dk

cc: p-boern@sim.dk

Sagsnr. 16/5414

Dir. tlf.: 72362966

Mail: chgje@holb.dk

Høringsvar vedr. bekendtgørelse om voksenansvar for anbragte børn eller unge

Socialtilsyn Øst har fra Social- og Indenrigsministeriet modtaget ovennævnte udkast til bekendtgørelse i høring den 12. september 2016.

Socialtilsyn Øst har følgende generelle bemærkninger til bekendtgørelsesudkastet:

Socialtilsyn Øst finder, at de tiltænkte bestemmelser i bekendtgørelsen er i overensstemmelse med den vedtagne lov om voksenansvar for anbragte børn og unge, samt den nuværende bekendtgørelse om magtanvendelse over for børn og unge anbragt uden for hjemmet.

Det er imidlertid Socialtilsynet Øst's generelle bekymring, at et af de væsentligste formål med hele revisionen med denne lov og bekendtgørelse tilsidesættes eller i ringe grad opnås. Det fremgik af magtanvendelsesudvalgets kommissorium, at det var formålet med arbejdet at afklare grænse-
dragninger af etisk og juridisk karakter, citat: *"Med formålet om at afklare de etiske, juridiske og praktiske grænse-
dragninger for anvendelse af magt over for børn og unge i døgntilbud, på op-
holdssteder og i plejefamilier nedsættes derfor et udvalg om magtanvendelse på anbringelses-
steder for børn og unge (Magtanvendelsesudvalget)*. Det er Socialtilsyn Øst's vurdering, at nærvæ-
rende bekendtgørelse er mindre beskrivende og at den i ringe grad eliminerer de gråzoner, der
netop har været svære at arbejde med for praktikere på danske anbringelsessteder. Bekendtgørel-
sen i høring er i højere grad, end den eksisterende bekendtgørelse, jurateknisk kompleks med
mange krydshenvisninger til andre paragraffer og lov, hvilket gør den svær at arbejde med. Social-
tilsyn Øst vil understrege, at denne lov og bekendtgørelse i al væsentlighed henvender sig til de
titusindvis af praktikere, uddannede og ufaglærte, der med bekendtgørelsen i hånden skal træffe
afgørelse om magtanvendelse - hvorfor bekendtgørelsens læsere og praktisk anvendelighed bør
være mere i fokus.

Til de enkelte bestemmelser har Socialtilsyn Øst følgende bemærkninger:

Anvendelsesområde

I § 1 fremgår det, at anvendelsesområdet er § 66, stk. 1, nr. 6. Socialtilsyns Øst undrer sig over, at anvendelsesområdet i denne § er indsnævret, da bekendtgørelsen tydeligvis omhandler hele området. Dette særligt i relation til at der i den nuværende bekendtgørelse ikke er en lignende bestemmelse.

Tilbagekaldelse af samtykke til rusmiddeltest

Det fremgår af § 2, stk. 3, at et barn eller en ung, eller forældremyndighedsindehaveren, altid kan tilbagekalde det generelle samtykke, men straks efter i stk. 4 bestemmes det, at tilbagekaldelse skal ske udtrykkeligt til anbringelsesstedets leder eller dennes stedfortræder. Såfremt en tilbagekaldelse kun kan ske overfor et anbringelsessteds leder eller dennes stedfortræder, vil det kunne skabe problemer for barnet eller den unge, da denne kan komme til at stå i en ubehagelig situation, hvis lederen eller dennes stedfortræder ikke er i nærheden på det tidspunkt, hvor tilbagekaldelse ønskes og dette eventuelt er samtidig med, at personale står klar til at lave testen. Efter Socialtilsyn Øst's vurdering bør det fremgå tydeligt af bekendtgørelsen at tilbagekaldelse af samtykke kan ske til anbringelsesstedets ansatte.

Tilladelse til aflåsning af værelser

I § 10 ønsker Socialtilsyn Øst en nærmere bestemmelse af, hvilke betingelser, der skal foreligge, førend socialtilsynene kan give en tilladelse til at aflåse værelser på sikrede institutioner/afdelinger om natten, samt hvor meget der skal fremgå af en sådan godkendelse. Herved tænkes på, om en tilladelse skal foreligge i en særlig form med opremsning af betingelser for, hvornår aflåsning er tilladt og hvornår denne tilladelse vil frafalde eller ikke kunne benyttes.

Der findes betingelser i forbindelse med de tilladelser, som kommunerne kan give ved for eksempel tilbageholdelse og fastholdelse, hvorfor der ønskes en lignende stillingtagen til, hvilke betingelser, der er i forhold til tilladelsen fra socialtilsynene. Denne manglende rammesætning i lovgivningen er kommet til udtryk, idet Folketingets § 71-udvalg på et tilbud har ønsket at se tilladelsen fra Socialtilsyn Øst samt betingelserne for tilladelsen, herunder krav til indretning og personale. Socialtilsyn Øst er opmærksom på, at Folketingets § 71-udvalg den 22. september 2016 har anmodet Indenrigs- og Socialministeren om at redegøre for, om der i forbindelse med tilladelse til aflåsning af værelser om natten er defineret et nærmere bestemt tidsrum, hvor denne tilladelse er gældende, og hvilke omstændigheder der lægges vægt på, når det givne socialtilsyn træffer afgørelse om tilladelse til aflåsning af værelser om natten.

Indberetninger

Det fremgår af bekendtgørelsen § 22, at indberetninger uden ugrundet ophold skal sendes til forældrene (m. fl.) og ikke som tidligere, hvor forældrene skulle informeres. Socialtilsyn Øst opfatter det som intentionen om en styrkelse af forældrenes retstilling. Det er imidlertid Socialtilsyn Øst's erfaring, at netop telefonsamtalen mellem anbringelsessted og forældre umiddelbart efter hændelsen er konfliktnedtrappende og involverende i en mere relations-styrkende form. Vi er bekymrede for at en fremsendt indberetning vil kompromittere den gode relation, og den direkte samtale om det hændte vil kunne skades eller aldrig forekomme. Dertil er der en ikke ubetydelig øget arbejdsbyrde og udgift forbundet med at skulle sende indberetningen til forældrene.

Enkelt og ens indberetningsskema

Socialtilsyn Øst finder, at en ensretning af indberetningsskemaet i form af et særligt skema, som alle tilbud skal bruge, vil gøre arbejdet lettere. Vi er derfor positive overfor, at der skabes et indberetningsskema, som ligger i forbindelse med bekendtgørelsen og som skal anvendes af samtlige tilbud ved indberetning af magtanvendelser. Socialtilsyn Øst anbefaler at indberetningen gøres digital og samlet. Det kunne være på Tilbudsportalen. Det vil gøre datatræk, sammenligninger og identificering af signifikante risikoområder meget mere kvalificeret. I skrivende stund anvendes forskellige indberetningsskemaer, med forskelligt indhold. Datatræk og sammenligninger foregår manuelt.

Punkter i lov om voksenansvar, som mangler besvarelse

Daglig omsorg

I § 3 i loven gives der mulighed for, at alle tilbud, som tager sig af anbragte børn og unge, kan udøve daglig omsorg og magt på lige fod med børnene eller de unges forældre. Socialtilsyn Øst gør opmærksom på problemstillingerne i bestemmelsens ordlyd og fortolkning.

Som Socialtilsyn Øst læser bestemmelsen, gives der fremadrettet tilbud og plejefamilier tilladelse til at handle overfor børn og unge på en opdragende og bestemmende måde uden en direkte afgrænsning heraf. Vi gør i denne forbindelse opmærksom på, at der bør fremgå en grundig bearbejdning af dette i vejledningen, så der ikke kommer nogen gråzoner.

Vi kan undres over, at en sådan tilladelse kan gives, hvorved tilbud og plejefamilier kan gå meget langt i opdragelsens og den daglige omsorgs navn uden, at dette nogensinde skal indberettes til kommune eller socialtilsyn. Som eksempler på handlinger der er vil kunne udføres med § 3 kan nævnes fastholdelse af barnet i forbindelse med vaccination hos egen læge og skjult medicinering i madvarer (tvangsmedicinering) eller det at bære det vrede og trætte barn ind fra haven i mod barnets vilje.

Vi kan se ideen i lovgivningen til dels, men vi har svært ved at se, hvordan grænserne for, hvornår noget er tilladt og hvornår det er en magtanvendelse, kan opretholdes uden viden om, hvad tilbud og plejefamilier gør i den daglige omsorgs eller opdragelses tjeneste.

Fysisk guidning

I henhold til ovenstående undres Socialtilsyn Øst endvidere over, at fysisk guidning, som er et relativt mildt indgreb i børnene eller de unges selvbestemmelsesret, kun må foretages af personale på opholdssteder og institutioner, samt af kommunale plejefamilier med en generel godkendelse fra socialtilsynet, men ikke af almindeligt generelt godkendte plejefamilie eller konkret godkendte plejefamilier.

Vi anser fysisk guidning for en mildere handling end løft af et barn, såfremt denne for eksempel ikke vil ind i seng om aftenen eller hvis nu en ung har brug for at blive hjulpet væk fra en konfliktfyldt situation.

Sprogvalg

Afslutningsvis vil Socialtilsyn Øst tillige bemærke, at der kan forekomme en forvirring ved brugen af begrebet frisk luft et sted og begrebet fri luft et andet sted. Vi er opmærksomme på, at dette er en videreførelse fra den nuværende bekendtgørelse om magtanvendelse over for børn og unge anbragt uden for hjemmet, men vi ønsker et ens begreb, som er klart afgrænset i forhold til, hvad barnet eller den unge har ret til. Fri og frisk luft er begge begreber, som kan fortolkes på mange måder, hvorved der i praksis er brug for en mere håndgribelig fastlæggelse af rettighederne, samtidig med en ensretning imellem, hvad der er ret til ved delvis lukkede institutioner/afdelinger og sikrede institutioner/afdelinger.

Med venlig hilsen

Henriette Lindberg

Tilsynschef